

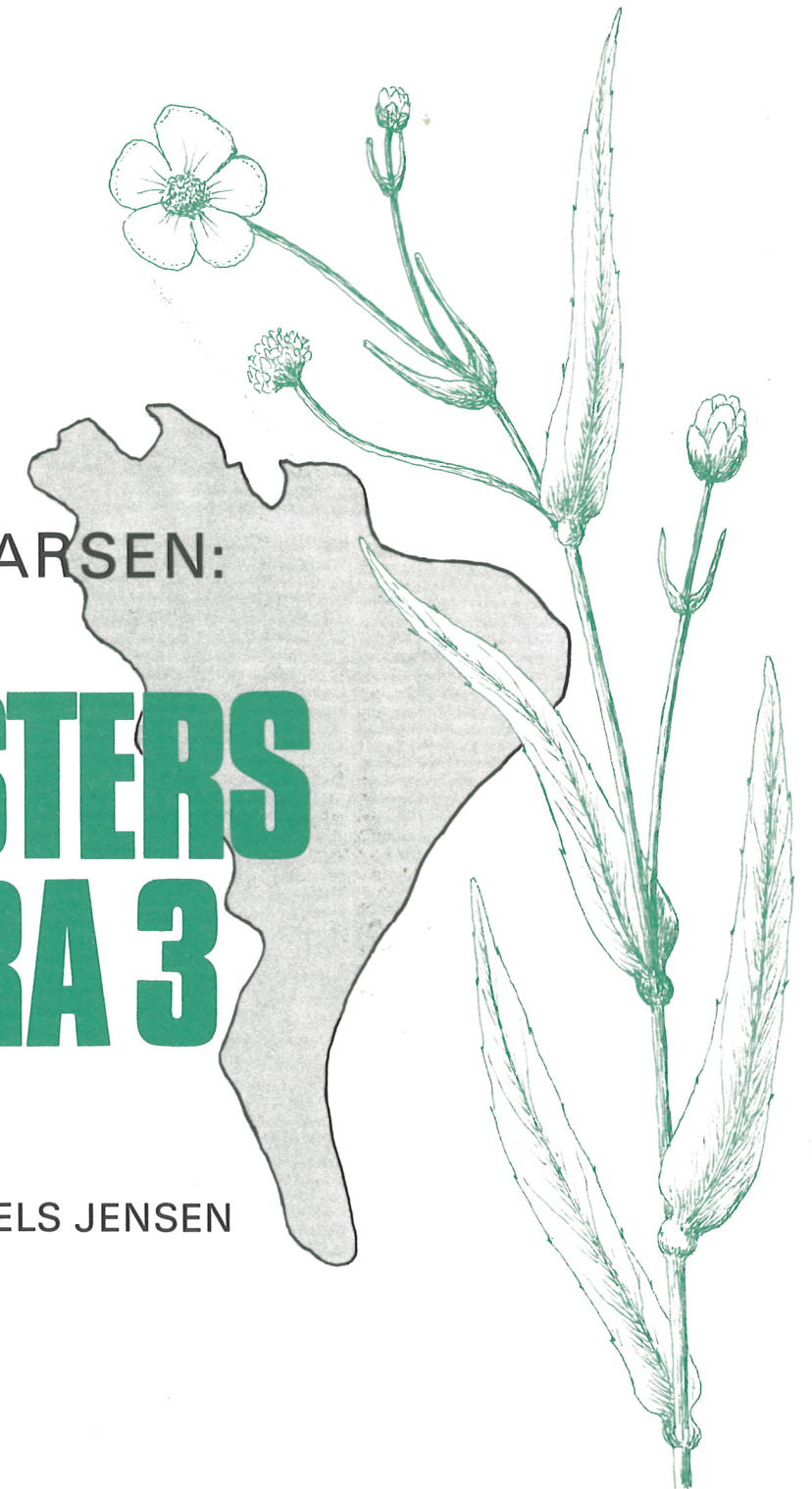
Guldborgsund Kommune

Evald Larsen FALSTERS FLORA 3

EVALD LARSEN:

FALSTERS FLORA 3

Tegninger: NIELS JENSEN



FALSTERS FLORA 3

EVALD LARSEN:

FALSTERS FLORA 3

HORREBY LYNG

Tegninger: NIELS JENSEN

Udgivet af:
Naturhistorisk Forening for Lolland-Falster



INDHOLDSFORTEGNELSE

Udgiverens forord.....	side 5
Forfatterforord	- 6
Mosens tilblivelse	- 7
Udnyttelse - Arkæologi	- 8
Tørvefabrikation	- 9
Fredningsbestemmelser	- 10
Tidligere undersøgelser	- 13
Oversigtskort	- 16
Min floristiske undersøgelse	- 17
Samlet floraliste	- 41

UDGIVERNES FORORD

Mellem Borremosens skovområde og skovene langs Falsters Østkyst ligger en gammel højmosse kaldet Horreby Lyng.

Afvanding, tørvegravning og trævækst har i tidens løb sat sine spor, men endnu findes i området en stor del af den særprægede flora, der karakteriserer en højmosse, men hvor længe endnu?

Området er fredet, men dersom denne fredning ikke følges op af nogle plejeforanstaltninger, vil meget af den interessante vegetation gå tabt. Det er denne situation, som har fået Evald Larsen til at udarbejde en omfattende floristisk undersøgelse af Horreby Lyng, så dens nuværende status er fyldig klarlagt.

Det er dette arbejde, som forfatteren nu har stillet til rådighed for Naturhistorisk Forening for Lolland-Falsters udgivervirksomhed, der hermed udsendes som tredje bind af "Falsters Flora". Der skal derfor her rettes en varm tak til Evald Larsen for denne fortsættelse af beskrivelsen af Falsters plantevækst, ligesom der rettes en varm tak til Niels Jensen, hvis illustrationer er medvirkende til at forhøje heftets anvendelighed som håndbog.

Udgivelsen af "Falsters Flora 3" har kun været mulig ved økonomisk støtte, og der skal derfor her rettes en hjertelig tak til følgende institutioner:

Nykøbing F. Kommune
Sparekassen SDS Falster-Østlolland
Storstrøms Amt
Stubbekøbing Kommune

Naturhistorisk Forening
for Lolland-Falster's
Udgivervirksomhed
E. Pontoppidan
E. Pontoppidan, fmd.

F O R O R D

I forordet til Falsters Flora 2 blev det nævnt, at der i kommende hefter også kunne blive tale om mere indgående lokalitetsbeskrivelser, og da der jo for nylig er foretaget en udvidelse af fredningsbestemmelserne for Horreby Lyng-området, tænkte jeg, at tidspunktet for offentliggørelse af mine undersøgelser af denne mose ville være passende nu.

Det er ejendommeligt, at der ikke forlængst foreligger en samlet beskrivelse af vegetationen i Horreby Lyng, da der på Falster i mange år har været adskillige florister, men en af årsagerne er måske den, at disse var optaget af at indsamle oplysninger om udbredelsen af de sjældnere arters forekomst på Lolland-Falster til brug for Topografisk Botanisk Undersøgelse.

Da Horreby Lyng er et af de interessanteste områder på Falster i botanisk henseende, er det min hensigt med nærværende arbejde at prøve i nogen grad at råde bod på mangelen af en sådan beskrivelse. Desværre må jeg indrømme, at også min beskrivelse i visse henseender er mangelfuld, idet jeg f.eks. ikke har haft stunder til at lære vor mosflora at kende og derfor er ude af stand til at redegøre for denne plantegruppens forekomst i mosen.

Til gengæld vil der sammen med mit arbejde blive givet en oversigt over de forekommende arter storsvampe udarbejdet af bibliotekar Leif Døssing, Nykøbing F., i Falsters Flora hefte 4.

Da hele moseområdet nu er fredet, mener jeg dog, at det vil være af værdi at have et så nøje kendskab til vegetationen som muligt, så der herved er skabt grundlag for at konstatere konkrete ændringer fremover. Der er for samtlige fundne arter fremstillet prikkort visende deres udbredelse inden for området, og disse kort vil være til rådighed for enhver, der vil beskæftige sig indgående med mosens flora. Iøvrigt vil jeg være taknemmelig for oplysning om ethvert nyfund for området.

Evald Larsen
Vermehrensvej 8
4100 Ringsted

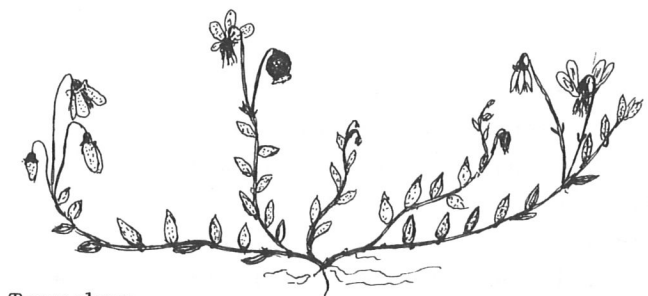
MOSENS TILBLIVELSE

Det område af Danmark, hvori Horreby Lyng ligger, er et af de alleryngste. De seneste isstrømme over dansk område var den såkaldte Øresund-gletscher og en kraftig istunge fra øst gående syd om Møn, og denne isstrøm har i en periode dannet en slags falstersk stilstandslinie.

Dennes forløb kan spores gennem israndsbakker fra Gedser Odde over Væggerløse, Sdr.Ørslev og Virket for til sidst at dreje over Nr. Vedby. Dens højeste punkt er Bavnehøj.

Efter denne stilstandsperiode kan man forestille sig, at den videre tilbagesmeltning er foregået i et relativt hurtigt tempo men dog sådan, at der er efterladt en del ret store dødispartier på Midt- og Nord-Falster, som har givet anledning til dannelsen af Skørtinge Lyng, Borremose, Maglemose ved Åstrup og endelig Horreby Lyng.

Den langsomme bortsmeltning af et dødisparti resulterer altid i dannelsen af en lavning i terrænet varierende efter isblokkens form som snævre, ret dybe huller eller større, ret flade bækkenformede partier. Det er ved to borer i mosen vist (Aaby 1975), at Horreby Lyng er dannet i et lavt, fladvandet bækken, idet en boring omtrent midt i mosen nåede gennem de aflejrede lag i en dybde af 3,75 m. De nederste lag består af lergytje aflejret ved tilløb til den fladvandede sø. Organiske aflejringer fra en dybde varierende omkring 2 m viser udvikling af en rørsump, som senere afløses af kærvegetation. Efterhånden er næringsforholdene forringet i en sådan grad, at der opstår en Sphagnum-højmose af den sædvanlige type: højest på midten og her træfri men omgivet af en laggzone med ellebevoksning.



Tranebær

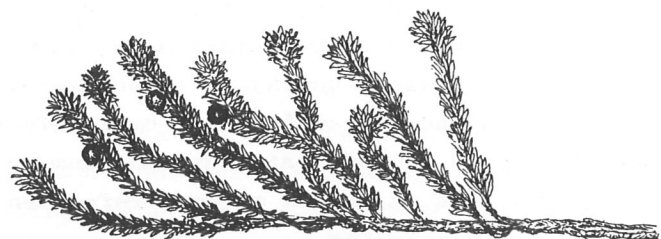
UDNYTTELSE

Det er uhyre lidt, der i skrift foreligger om udnyttelsen af mosen gennem tiderne, men allerede hos Koch (1862) omtales gamle, delvis tilgroede tørvegrave og grave af nyere dato. Dette tyder på, at der gennem hele 1800-tallet har foregået en tørveproduktion, og herfra stammer sikkert en del af de små grave i mosens randpartier.

I krigsperioder og i forbindelse med disse har aktiviteterne været af større omfang, hvad hosstående billede fra 1920 viser, hvor der anvendes både mekanisk kraft og heste. (Billedet stammer fra Folketidende 1972).

Under 2. verdenskrig anvendtes endnu mere maskinkraft, hvilket resulterede i de stadig eksisterende store, firkantede grave i mosens midterpartier, hvor der endnu er åbne vandområder.

Denne gennem lange perioder ret voldsomme udnyttelse af mosens tørveværdier har i dag gjort det vanskeligt at erkende, at det drejer sig om en højmos. Medvirkende til de voldsomme ændringer har også de vandstandssænkninger været, som har fundet sted for at gøre det muligt at udnytte tørvemassen.



Rævling

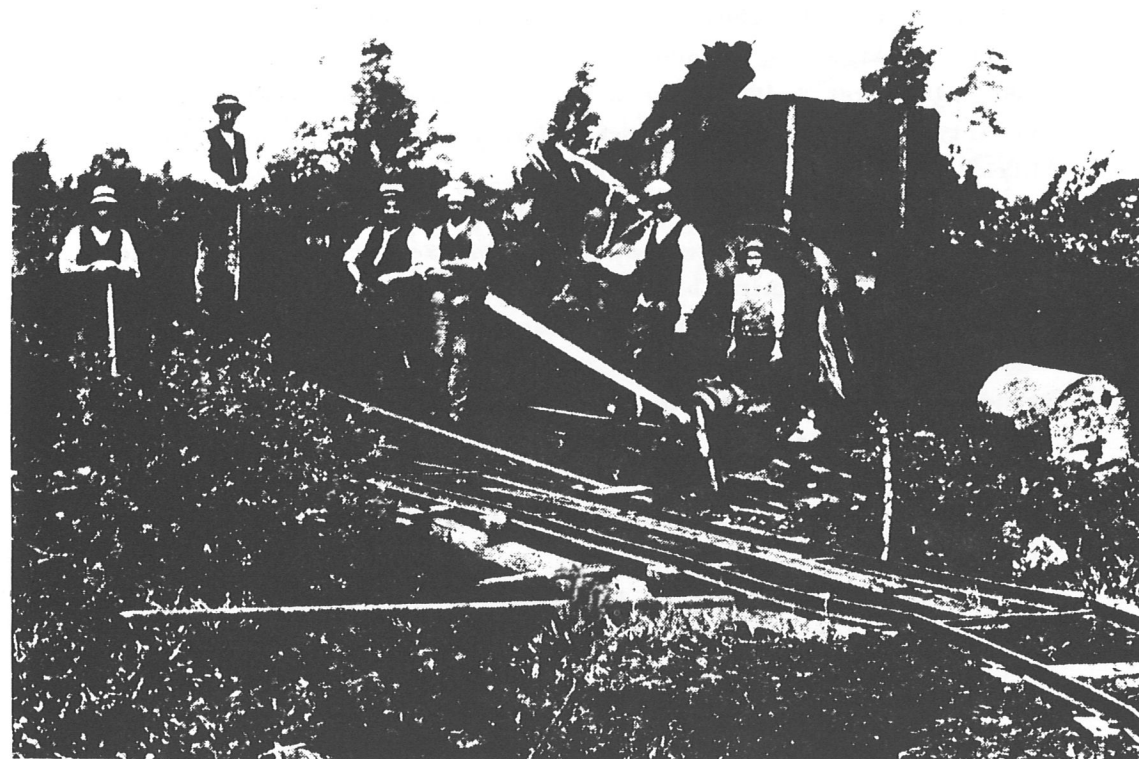
ARKEOLOGI

Nationalmuseets 1. afdeling har venligst meddelt mig, at der nær mosens vestrand ud for Nørregård er fundet rester af et skelet med skindtøj dateret til jernalderen, og at der nord for i Lyngmose-området er fundet en trekantet røknoglespydspids ligeledes dateret til jernalderen.

Der har altså i alt fald fra dette tidsrum været menneskelig aktivitet omkring Horreby Lyng.

TØRVEFABRIKATION I HORREBY LYNG

Billedet og den tilhørende tekst er lånt fra Folketidende, hvor det blev bragt d. 7. marts 1972.



Der laves tørv i Horreby Lyng i 1920. Tørvepressen er elektrisk, men der anvendes også gængse hestekræfter, som man ser. Billedet ejes af Laurits Frederiksen. Han står selv som nummer tre fra venstre. Nu bor han Søn-

dergade 11 i Kraghve. Herren lige til venstre for Laurits er Marius Madsen, der trods sin høje alder — han er 80 nu, mener Laurits — er taget over for at besøge familie i USA. Til daglig bor han ellers i Tunnerup.

FREDNINGSBESTEMMELSER

Det ville have været særdeles ejendommeligt, om et så særpræget område, som Horreby Lyng er, ikke skulle være underlagt fredningsbestemmelser.

Den første fredningsdeklaration kom i 1961 og omfattede hele den nordlige del, som hørte under Det Classenske Fideikommis. De vigtigste fredningsbestemmelser skal her gives i samfunddrag.

Yderligere afvanding må ikke finde sted. Der må ikke ske ændringer i terrænforholdene. Der må ikke opsættes huse, skure, master og lignende på arealet. Den forstlige drift skal ske ved plukhugst, så birk vedbliver at være den fremherskende træart. Rødgran-bevoksningerne skal ved afdrift erstattes af birk, fyr og eg. For at bevare lyngpartierne på de åbne arealer, skal trævæksten fjernes mindst hvert femte år. Offentligheden har ret til færdsel til fods. Se kort på næste side.

Ovennævnte fredning blev udvidet i 1978 til for det første at omfatte hele det egentlige moseområde, som betegnes zone I, samt et bælte af varierende bredde omkring hele mosen omfattende landbrugsmæssige arealer, som betegnes som zone II og er at betragte som en beskyttelseszone.

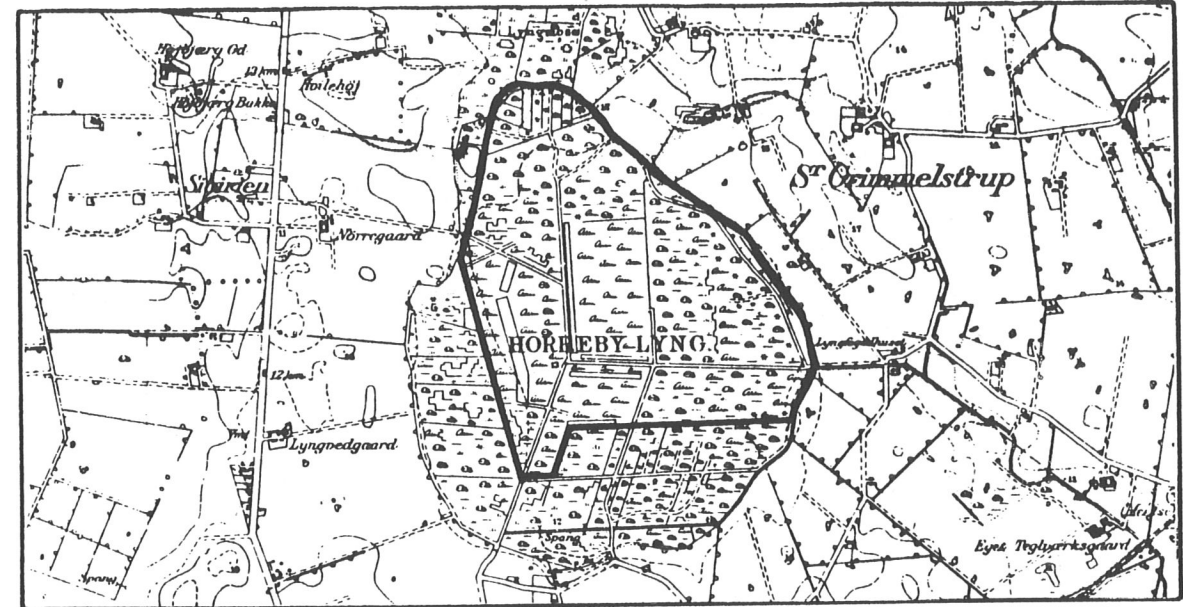
Bestemmelserne for zone I svarer stort set til deklarationen fra 1961, men dog med nogle udvidelser, hvoraf de vigtigste er følgende.

Området må ikke benyttes til camping. Der må ikke foretages gødskning eller anvendes kemikalier til ukrudts- eller skadedyrsbekæmpelse. Den tidligere losseplads kan tilplantes med eg og birk. Træer og buske, der ikke hører naturligt hjemme i høj-moseplantesamfundet kan fjernes. Der skal indrettes en parkeringsplads på 300 m². Der opsættes et ordensreglement om færdsel i området. Fredningsplanudvalget kan foranledige oprensning af tørvegrave for at modvirke tilgroning.

For zone II er de vigtigste bestemmelser, at bebyggelse ikke må finde sted, og at beplantning med busk- eller trævegetation ikke må foretages.

Hele området er privatejet, men ejerforholdene er ret indviklede. Den store nordlige del, som tidligere hørte under Det Classenske Fideikommis hører stadig sammen, men med ny ejer, medens randpartierne mod vest og syd er opdelt i mindre parceller med mere end 60 forskellige ejere.

På nedenstående kort vises indtegnet med kraftig, sort linie det område af Horreby Lyng, som fredningsdeklarationen fra 1961 omfattede, og som tilhørte Det Classenske Fideicommis.



1:20000



Tyttebær

er sænket på grund af tørveskæring og afgrøftning. Dette har resulteret i, at mange Sphagnummoseplanter har måttet vige pladsen for Hedelyngen. Især langs randen findes krat af Birk, Pil, Tørst og Bævreasp. De af Koch omtalte Skovfyr nævnes atter.

Fra tørvegravene nævnes en del arter, som stadig findes og en enkelt, som ikke er genfundet : Kær-Fnokurt. Der nævnes endelig nogle arter fra enge langs mosens vestrand, f.eks. Tråd-Star og Loppe-Star. Disse arter har jeg ikke genfundet, og de pågældende enge har jeg iøvrigt ikke henregnet til det af mig beskrevne område.

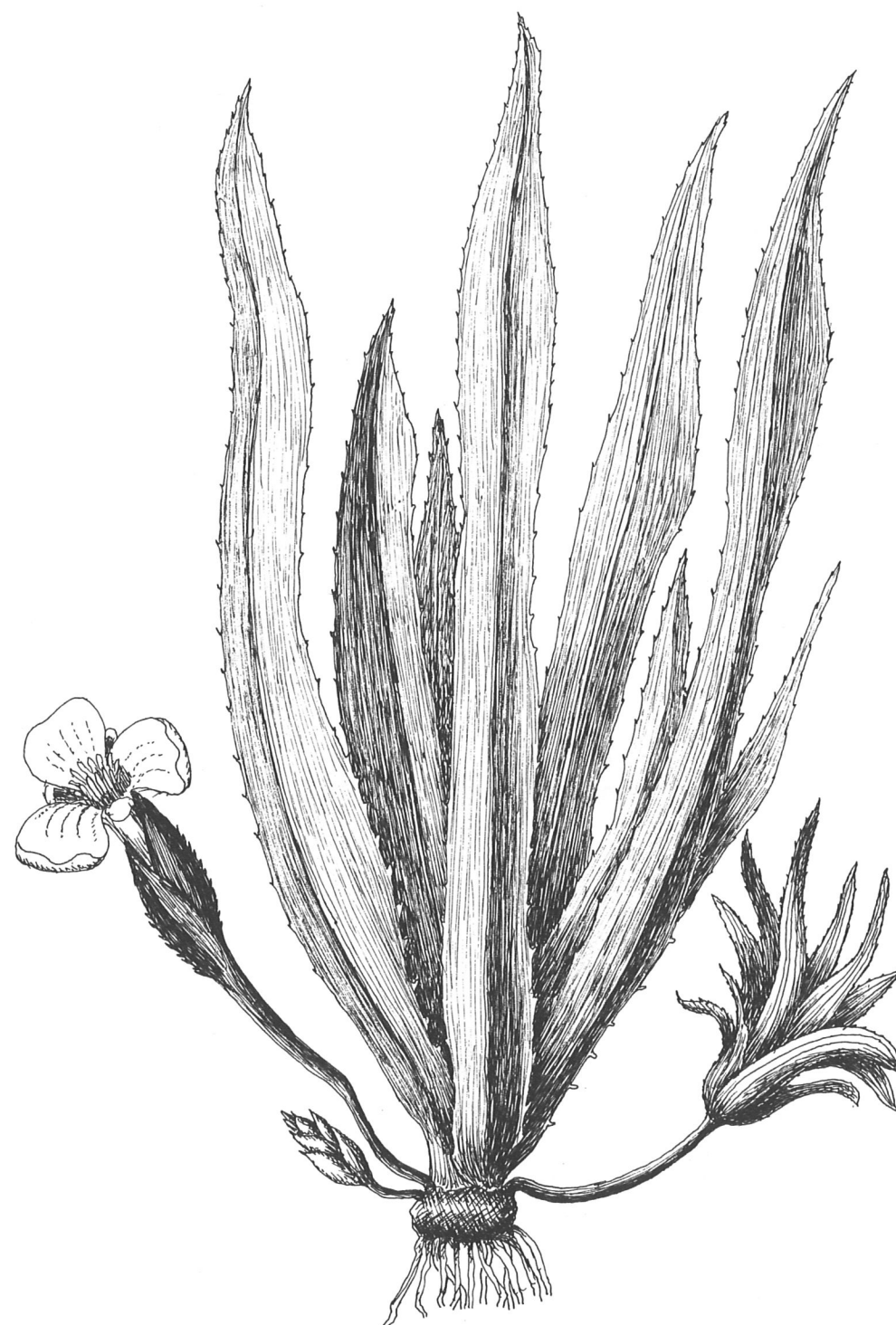
Ad 3. Den absolut rigeste kilde med hensyn til oplysninger om fund i Horreby Lyng er L.Krings manuskript fra årene 1938-56. De er blevet til i samarbejde med læge Jonas Olsen og lærer S.M.Rasmussen og er benyttet som grundlag for Topografisk-Botanisk Undersøgelse.

Ad 4. Efter henstilling fra Fredningsplanudvalget for Storstrøms Amt og Naturfredningsrådet har Bent Aaby, Danmarks geologiske undersøgelse, i 1975 udarbejdet en rapport om vegetationen på Horreby Lyng med henblik på fredning, og denne har dannet en del af grundlaget for de udvidede fredningsbestemmelser fra 1978.

Der er foretaget to borer til orientering om mosens geologi og konstatering af tørvelagenes tykkelse. Derefter følger en beskrivelse af de forskellige områder i mosen, idet der i denne hovedsagelig er lagt vægt på trævækstens fordeling, hvilket er udført særdeles grundigt. Herudover omtales også en del af den urteagtige vegetation, hvis mest dominerende arter nævnes i de forskellige afsnit, men om nogen fuldstændig beskrivelse af disse samfund er der slet ikke tale.

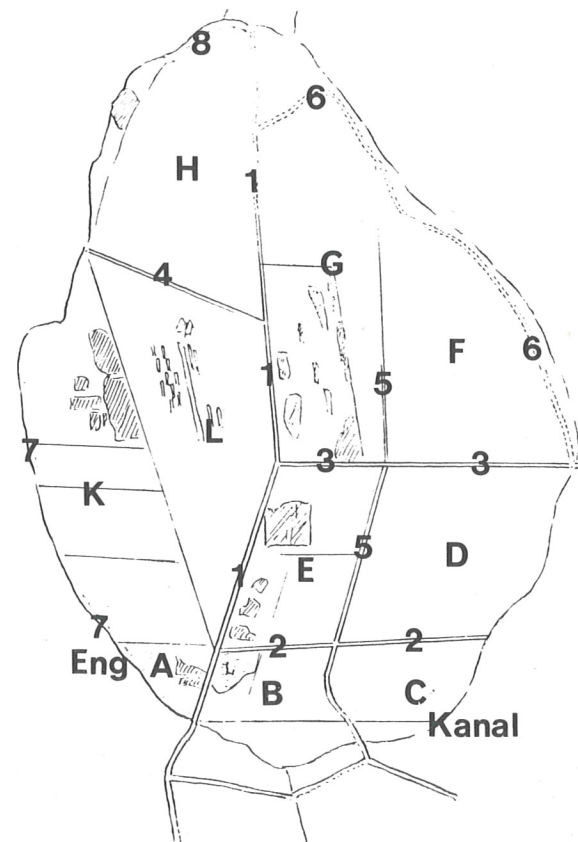
Til notatet hører et fortrinligt kort, som viser de vigtigste, større tørvegrave, trævækstens fordeling og de områder, hvor Hedelyngen endnu holder stand.

Rapporten slutter med at gøre opmærksom på forskellige plejeforanstaltninger, og bestemmelser herom findes da også som tidligere omtalt i fredningsbestemmelserne for området.



Krebseklo.

HORREBY LYNG



De egentlige mosearealer har bogstavbetegnelserne A, B, C, D, E, F, G, H, K og L.

Vejene har numrene 1 til 5 og de vigtigste stier numrene 6 til 8. Det skraverede område i A er en eng, og en kanal går gennem områderne B og C i retningen V - Ø.

Disse betegnelser blev anvendt under arbejdet i felten. For samtlige arter er der fremstillet udbredelseskort med denne kortskitse som grundlag, og betegnelserne er derfor også anvendt i den afsluttende floraliste.

MIN FLORISTISKE UNDERSØGELSE

For at gøre undersøgelsen og den efterfølgende beskrivelse mere overskuelig, inddelte jeg mosen i områder kendetegnet ved bogstaverne A til K, og de vigtigste veje og stier nummereredes. Områdernes udstækning og fordeling fremgår af kortskitsen på foregående side. Først senere fik jeg kendskab til Bent Aabys arbejde, hvor han har foretaget en lignende opdeling af området, dog med noget mindre felter. Jeg bibeholdt imidlertid min oprindelige inddeling, da vegetationen i mange af de mindre felter er overensstemmende.

Det skal indledningsvis bemærkes, at følgende beskrivelse er rent floristisk, idet der ikke er foretaget analyser af f. eks. vandets surhedsgrad og ledningsevne eller undersøgelser af tørvejordens nærmere beskaffenhed. Overfladekurver er ikke tegnet, og der er ikke foretaget målinger af svingninger i vandstanden. I de år, hvor jeg har foretaget mine undersøgelser, har udsvingene i vandstanden været meget markant. I de tørre somre kunne man færdes tørskoet i den dybe, sydlige afvandingsgrøft, medens store områder i A, B og C i 1980 stod under vand.

Om næringsforholdene kan sammenfattende siges, at de sydlige og vestlige partier er de næringsrigeste (eutrofe). Det drejer sig om områderne A, B, C, K og den sydlige del af L, og vel også om mosens nordligste ende. De fleste gravområder er mesotroft prægede, medens lyngpartiet i område L er noget af det næringsfattigste.

OMRÅDE A.

Beskrivelsen af mosens sydvestlige hjørne (A) vil naturligt kunne deles i fire afsnit:

1. Vegetationen i og omkring de ret store grave.
 2. Det flade, meget sumpede område.
 3. De træbevoksede områder med tilhørende bundflora.
 4. Den ret store og tørre eng mod vest.
1. Gravsystemet rummer mod øst dybe, klarvandede maskingrave, hvor tilgroningen er langsom, idet brinkerne står stejlt. De præges derfor af egentlige vandplanter som:

Hvid Åkande	Krebseklo
Alm. Blærerod	Liden Andemad

Af Hvid Åkande forekommer foruden den almindelige form også nogle få individer af den småblomstrede var *occidentalis* Ostf., som her har sit eneste voksested på Falster. Langs balkene

findes tætte bevoksninger af Grå Pil og Birk, og desuden følgende arter, som alle er knyttet til sumpede områder:

Knippe-Star	Tagrør
Kær-Svovlrod	Bredbladet Dunhammer
Gul Iris	Kragefod
Dynd-Padderok	Forlænget Star

2. Syd for ovennævnte gravsystemer findes et stort, fladt og meget sumpet parti. Det mest våde midterparti rummer hovedsagelig kun Alm. Star, dels i dens sædvanlige form med krybende jordstængler og dels tuer af var. subcaespitosa Kükth. Der er også tre grupper af Avneknippe. Ud mod områdets rande står grupper af Grå Pil, og mellem disse vokser:

Alm. Blærerod	Hirse-Star
Kær-Snerre	Kær-Svovlrod
Vejbred-Skeblad	Smalbladet Dunhammer
Smalbladet Kæruld	Alm. Fredløs
Krybende Hvene	Gul Frøstjerne (få)
Krybende Pil	

3. Uden om førømtalte to områder er der først et tæt krat af Pil, som mod vej 1 går over i en smal bræmme med Elle-sump og på de øvrige sider i ung birkeskov iblandet Tørstetræ, Alm. Røn, enkelte store Alm. Eg og et gammelt eksemplar af Skovfyr. Bundvegetationen under birkene veksler efter terrænhøjden. Et sted mellem ganske unge birke på meget lav bund er store partier domineret af Eng-Viol. På noget højere bund dominerer Blåtop isprængt lidt Tormen-til, og på de højeste steder findes spredte tuer af Lyng. Endvidere er noteret:

Læge-Ærenpris	Mangeblomstret Frytle
Fjerbregne	Vellugtende Gulaks
Dunet Steffensurt	Brombær sp.

4. Den tørre eng har i løbet af de seneste år ændret karakter takket være græsning af får. Tidligere var store partier domineret af Nælder og Skvalderkål, og der fandtes også en gruppe Grøn Mynte. I dag er den bidt godt i bund, så den nærmest har plænekarakter. Arealet er dog noget ujævnt på grund af en del store myretuer, der giver engen en vis lighed med strandenge med tuer af Eng-myre.

Langs randen mod SØ findes en lidt fugtigere del, som er karakteriseret af tuer af Blåtop og Eng-Rævehale mellem hvilke er noteret følgende arter:

Glanskapslet Siv	Gul Frøstjerne
Krybende Hvene	Lav Ranunkel
Alm. Rapgræs	Sump-Snerre
Trævlekrone	Græs-Fladstjerne
Eng-Svingel	Bidende Ranunkel
Kær-Tidsel	Håret Star

Ind mod mosen afgrænses engen iøvrigt af tæt krat af Grå Pil, som herfra er trængt ind på engen i fritstående smågrupper, og mellem disse findes bl.a. følgende arter:

Kort Øjentrøst	Smalbladet Ærenpris
Toradet Star	Vandnavle
Manna-Sødgræs	Knæbøjet Rævehale
Kær-Ranunkel	Kær-Dueurt
Gåse-Potentil	Tormen-til
Fladstrået Siv	Mose-Bunke

Engens noget højere midterparti er mere tørt og domineres af følgende græsser:

Krybende Hvene	Eng-Rævehale
Fløjlsgræs	Vellugtende Gulaks
Eng-Rapgræs	Hundegræs
Rød Svingel	Eng-Rottehale
Eng-Svingel	

Mellem alle disse græsser er noteret en lang række almindelige arter, hvoraf blot skal nævnes

Mark-Frytle	Bellis
Alm. Røllike	Tveskægget Ærenpris
Alm. Syre	Mark -
Brunelle	Glat -
Ager-Tidsel	Fin Kløver
Alm. Hønsetarm	Hvidkløver

Ovenstående eksempler skulle være tilstrækkelige til at vise, at vi her står over for den mest kulturpåvirkede del af Horreby Lyng, idet ikke meget af ovenstående er planter, der normalt ses i en højmose.



Tørstetræ

OMRÅDE B

I retningen vest-øst gennemskæres områderne B og C af en kanal, som danner afløb fra mosens sydlige del. Dens vandstand er meget varierende, idet den i tørre somre kan være helt tørlagt, og som følge heraf er plantevæksten i den udviklet forskelligt fra det ene år til det andet. De vigtigste af de egentlige vandplanter er

Vandstjerne	Vand-Ranunkel
Vandrøllike	Manna-Sødgræs
Vejbred-Skeblad	Vand-Mynte
Liden Andemad	Eng-Forglemmigej

Langs bredderne af kanalen hersker der som i hele områdets sydlige del eutrofe forhold, hvilket igen betinger en ret stor artsrigdom. De følgende arter træffes hyppigt langs kanalen:

Rørgræs	Eng-Karse
Alm. Mjødurt	Gul Iris
Alm. Fredløs	Lav Ranunkel
Tigger-Ranunkel	Bredbladet Mærke

Endvidere bør nævnes følgende enkeltfund af for området interessante arter:

Leverurt	Gul Frøstjerne
Rederod	Tvebo Baldrian

Det er meget vanskeligt- for ikke at sige helt umuligt at færdes langs kanalen, da der hele vejen er tætte krat af Grå Pil, Rødel, Birk, Tørstetræ og Bævreasp.

Syd for kanalen er der mod vest en Elle-sump, som fortsætter i ung birkeskov, og denne afløses mod øst af en næsten ren Bævreaspbevoksning. Omkring en lille lysning i denne vokser en gruppe Ask, og længst mod øst afsluttes med høje birke.

Busklaget er ret tæt, men dog fremkommeligt, og de dominerende arter er Grå Pil, Tørstetræ, Dun-Birk og Bævreasp hvortil kommer en del Kvalkvæd, Hyld, Hæg, Hvidtjørn, Selje-Røn, Alm. Røn, Hassel, Slåen og Hunde-Rose. Et enkelt sted vokser tre Rødgraner.

Bundvegetationen i foranstående område er meget åben på grund af den stærke skygge fra busklaget. De dominerende arter er i den vestlige del:

Alm. Mjødurt	Stor Nælde
Eng-Rørhvene	Feber-Nellikero
Kær-Snerre	Alm. Fredløs

Længere mod øst aføses disse af:

Blåtop	Bølget Bunke
Hindbær	Vellugtende Gulaks

Af mere specielle arter er noteret:

Pebertræ (ny for Falster)	
Liden Vintergrøn	Æg-Fliglæbe
Forlængget Star	Skov-Stilkaks
Humle	

I den østlige del findes en ret stor tørvegrav, som endnu har åbne vandflader, og her er noteret:

Hvid Åkande	Gul Iris
Bittersød Natskygge	Bredbladet Dunhammer
Tagrør	Eng-Rørhvene
Kragefod	Alm. og Liden Blærerod
Grå Pil	Krybende Pil

Området nord for kanalen er til dels en kopi af de netop beskrevne sydlige dele, idet der mod vest er Elle-sump og mod øst større tørvegrave. Et stykke af NØ-hjørnet fremtræder i dag som et nogenlunde jævnt jordstykke med tæt græsbevoksning. Her var tidligere en tørvegrav, som gennem en del år fungerede som losseplads. I denne periode er der noteret en del indslæbte arter, som imidlertid alle er forsvundet med undtagelse af Foder-Kulsukker. Enkelte af arterne vil være at finde i den afsluttende floraliste.

Nævnes skal det dog her, at der langs nord- og vestranden af fyldpladsen er plantet en række Søjle-Popler, som i dag er meget smukke træer. Som ikke hjemmehørende i mosen burde de måske fjernes, idet man kunne forvente en spredning ud over mosen. Noget sådant er imidlertid ikke konstateret endnu, men der er dukket et par rodskud op inde på den tidligere losseplads.



Kvalkvæd

I området umiddelbart øst for lossepladsen har jeg undersøgt genvæksten i 7 af de små håndgravede tørvegrave af ældre dato. Kun i meget fugtige perioder er der vand i disse, da de jo ikke er så dybe, og tilvæksten er ret fremskredet. Resultatet vil ses af nedenstående skematiske opstilling. Gravene 1 til 3 må nærmest betegnes som mesotrofe, medens gravene 4 til 7 har eutrof karakter. Grav nr. 7 var den fugtigste.

	1	2	3	4	5	6	7
Sphagnum sp.	x	x	x	x	x	x	
Kragefod	x		x	x	x	x	x
Almindelig Fredløs	x		x	x	x	x	x
Smalbladet Kæruld	x	x	x		x	x	
Kær-Svovlrod	x			x	x	x	
Grå Pil		x	x	x			x
Bredbladet Dunhammer				x		x	x
Eng-Rørhvene					x	x	x
Tranebær	x			x			
Hunde-Hvene			x	x			x
Eng-Viol				x			x
Skjolddrager					x		x
Vand-Skræppe						x	x
Tagrør						x	x
Sværtevæld					x		x
Knippe-Star					x		x
Tue-Kæruld						x	
Blåtop		x					
Dun-Birk		x					
Dynd-Padderok				x			
Rød El				x			
Smalbladet Dunhammer							x
Tormentil				x			
Kær-Snerre					x	x	
Lyse-Siv							
Kattehale							x
Bukkeblad							x
Almindelig Blærerod							x
Kors-Andemad							x
Vejbred-Skeblad							x

I birkeskovområdet endnu lidt længere mod øst er der foretaget opnotering af alle arter i to kvadrater á 100 m².

Kvadrat 1:

Indtil ca. 8 m høje birke (mest Dun-Birk) med en stammeomkreds i brysthøjde indtil 35 cm. Blåtop er dominerende bundplante.

Tørstetræ (alm.)	Kær-Svovlrod
Rød El (1 ekspl.)	Tormentil
Bævreasp - -	Alm. Fredløs

Inden for kvadratet er der en lille tørvegrav med:

Grå Pil	Smalbladet Kæruld
Kragefod	Kattehale
Kær-Svovlrod	Tue-Kæruld
Sphagnum sp.	

Kvadrat 2:

Skovparti af Bævreasp og Dun-Birk. Største stammeomkreds hos Bævreasp var 63 cm. Endvidere Rød El, Tørstetræ, Grå Pil og få Kvalkvæd. Bundvegetationen bestod af:

Alm. Fredløs	Dynd-Padderok
Eng-Rørhvene	Alm. Mjødurt (få)
Hunde-Hvene	Blåtop
Kragefod	Fjerbregne



Kragefod

OMRÅDE C

Den under område A omtalte kanal gennemskærer også C-området, og den rummer her stort set de samme arter, men følgende findes dog kun længst mod øst:

Skov-Kogleaks	Seline
Skjolddrager	Angelik
Knippe Star	Kær-Ranunkel

Området syd for kanalen er en blandingsskov af Birk og Bævre-asp med et næsten uigennemtrængeligt krat af Grå Pil. I det syd-østlige hjørne findes en plantning af Rødgran og Sitkagran.

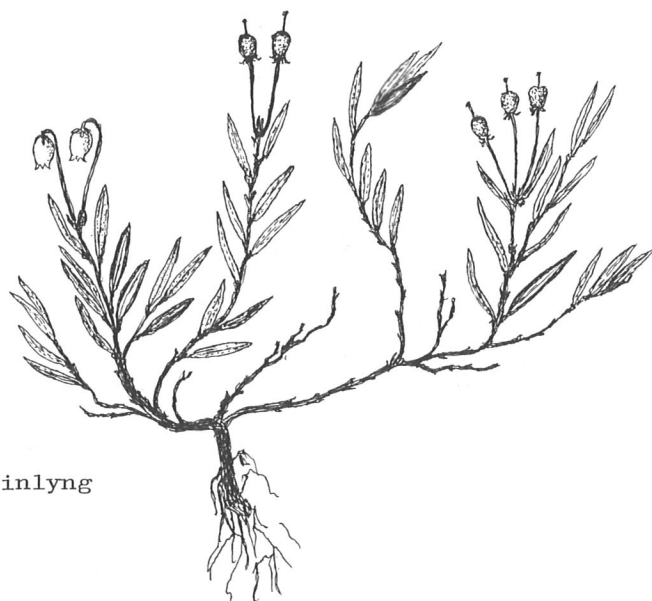
Nord for kanalen minder trævæksten meget om den under B beskrevne. For at belyse variationen i bundvegetationen, er der også her gjort fuldstændige opnoteringer i tre kvadrater á 100 m².

Kvadrat 3: Ældre birkeskov med opvækst.

Dun-Birk	Femradet Ulvefod
Tørstetræ	Tagrør (spredt)
Grå Pil	Blåtop
Lyng	Rævling
Rosmarinlyng	Smalbladet Kæruld

Kvadrat 4: Ældre birkeskov. Jordbærområde nær vej 2.

Dun-Birk	Majblomst	Haremad
Vorte-Birk	Hindbær	Feber-Nellikero
Alm. Røn	Alm. Mangeløv	Alm. Fredløs
Hyld	Eng-Rørhvene	Korbær
Alm. Eg	Glat Dueurt	Skov-Salat
Bævreasp	Stor Nælde (få)	Storkonval
Grå Pil	Blåtop	Brombær sp.
Benved	Alm. Hvene	Hundegræs
Tørstetræ	Bølget Bunke	Skov-Jordbær



Rosmarinlyng



Øret Pil

Kvadrat 5: Ældre birkeskov med opvækst og åben bundflora.

Dun-Birk	Bølget Bunke
Tørstetræ	Blåtop
Alm. Eg	Smalbladet Mangeløv
Bævreasp	Eng-Rørhvene
Grå Pil	Majblomst
Brombær sp.	Skov-Salat

I område C findes en mindre skovsump, som har været anvendt som foderplads for vildt, og karakterplanterne bliver derfor så mærkelige som Tagrør og Lupin, og vegetationen bliver en blanding af de naturlige arter for mosen (venstre række) og de med foderet indslæbte (højre række):

Tagrør	Lupin
Alm. Fredløs	Skvalderkål
Burre-Snerre	Alm. Kvik
Stor Nælde	Muse-Vikke
Vild Kørvel	Tofrøet Vikke
Skov-Galtetand	Tadder-Vikke
Kær-Padderok	Ager-Tidsel
Angelik	Hvid Snerre
Mose-Bunke	Prikbladet Perikon



Spæd Pindsvineknop

OMRÅDE D

Når der ses bort fra to større og én mindre Rødgranplantning, er området helt domineret af birk i alle aldre, dog med meget ung birk. Spredt findes enkelte eksemplarer af Tørstetræ, Bævreasp og Alm.Eg.

Den nordligste granplantning er afdrevet for nylig, og her er nu en tæt opvækst af Dun-Birk, og den smule plads, der er mellem disse optages nu af Hindbær, Gederams, Skov-Brandbæger og Rød-knæ.

I østranden står nogle få eksemplarer af Sort Poppel, og i skovbrynet ses bl.a. Slåen, Benved og Hunde-Rose. Midt i området findes et lille parti med Vedbend både i skovbunden og højt klatrende på birkestammerne.

Bundvegetationen domineres af Blåtop på de lave steder og Lyng, Rævling og Bølget Bunke på de højere og tørre steder. I den vestlige del trives Lyngen ret godt, men længere østpå fører den en hensygnende tilværelse, og den afløses her af Rævling.

Øst for granplantningerne i midten bliver bundvegetationen gradvis artsrigere, selv om Blåtop og Bølget Bunke stadig er fremherskende.

Midt gennem området løber en grøft i retningen vest-øst. Langs denne findes især mod øst meget smukke bregnepartier bestående af Smalbladet- og Alm.Mangeløv samt Fjerbregne. Her findes også mosens enests koloni af Læge-Ærenpris. I skovens østside ses samfund med Skov-Salat, Skovarve, Glat Dueurt og Brombær.

Et sted ved vejen langs veststranden (vej 5) findes en lille gruppe forvildede haveplanter: *Spiraea x billiardii* og *Liden Singrøn*. Her er også et lille eksemplar af Storbladet Ælm, som er sjælden på mosen.

OMRÅDE E

Dette område behandles sammen med område G, og der henvises til beskrivelsen af E + G.

OMRÅDE F

Langt det interessanteste i dette område er de to gravkomplekser, hvoraf især det store nord/sydgående er ret utilgængeligt, dels på grund af en tæt granplantning langs hele østranden og dels fordi det består af et utal mindre grave med smalle balke, som er bevokset med Lyng, Birk og Grå Pil.

Plantelisten fra selve gravene og disses sider ser således ud:

Sphagnum sp.	Liden Blærerod
Rundbladet Soldug	Bredbladet Dunhammer
Tranebær	Smalbladet Kæruld
Kær-Svovlrød	Tue-Kæruld
Alm. Fredløs	Vandnavle
Eng-Rørhvene	Kattehale
Dynd-Padderok	Dusk-Fredløs (sj.)
Alm.Mjødurt	Skjolddrager
Kongebregne	Blågrøn Kogleaks

I den mindre, østlige grav er fundet Hjertelæbe. Den har været kendt fra mosen helt fra Kochs tid (1862), og den er genfundet flere gange siden forskellige steder. Sidst er den set i 1977 af Henning Petersen.



x 5

Hjertelæbe



I skovmæssig henseende adskiller området sig kun lidt fra de foregående beskrevne. Mod vest er birkeskoven dog ret åben, så der endnu findes ret store sammenhængende lyngpartier, som burde bevares som sådanne ved fjernelse af de sidste træer. I lyngfladerne er også noteret Rosmarinlyng, Tranebær og Tue-Kæruld. Den iøvrigt meget ensartede og artsfattige bundflora domineres helt af Blåtop og Bølget Bunke.

Bemærkelsesværdigt er genfund af en bestand af Blåbær (1979-E.L.). Den har ikke været set i Horreby Lyng siden den blev fundet af Hornemann og Mortensen (Koch 1862).



Blåbær

Karakteristisk for den NØ-lige del er store bevoksninger af Alm. Gedeblad og Brombær, hvorimellem står Skov-Salat, Mangeblomstret Frytle, Skovarve, Vellugtende Gulaks, Smalbladet Mangeløv og Alm. Mangeløv

Uden for stien langs østranden findes en artsrig lavning, hvis vigtigste komponenter er følgende:

Kvalkved	Dunet Steffensurt	Hyld
Sværtevæld	Hvidtjørn	Skjolddrager
Selje-Pil	Gul Iris	Græs-Fladstjerne
Slåen	Hunde-Rose	Gul Fladbælg
Benved	Angelik	Lav Ranunkel
Selje-Røn		

OMRÅDERNE E OG G

Det var oprindeligt hensigten at beskrive disse to områder hver for sig, men ved den nærmere undersøgelse viste det sig, at de til trods for deres størrelse fremviser et ensartet billede. Når de to bogstavbetegnelser alligevel opretholdes, er det af hensyn til den udarbejdede samlede floraliste, hvor der er holdt adskilt.

Fra de store, mesotrofe grave er der noteret 45 arter, hvoraf de fleste er fælles, og de vigtigste af disse er:

Birk	Svætevæld
Eng-Rørhvene	Alm. Fredløs
Lyng	Bukkeblad
Kragefod	Kongebregne
Bølget Bunke	Kær-Svovlrod
Soldug	Tagrør
Røvling	Svømmende Vandaks
Kær-Dueurt	Tormentil
Dynd-Padderok	Grå Pil
Kæruld	Spød Pindsvineknop
Vandnavle	Dunhammer (begge arter)

De østlige partier af område E rummer kun små, ældre grave, og disse er helt tilgroede af Sphagnum, Kæruld og Blåtop. Området er domineret af Birk og birkeopvækst isprængt enkelte Skovfyr. Hist og her findes lidt større åbne arealer med Lyng, som dog de fleste steder har lidt under beskygning. Mellem lyngtuerne vokser pæne bestande af Røvling, og spredt i området ses det alle steds nærværende Tørstetræ. I gravene er der smukke partier med Hvid Åkande, og på sphagnumfladerne vokser Tranebær. Endelig er der mod syd lidt Krybende Pil.

Øst for de store grave i Område G findes mosens største bestand af nåletræer bestående af Rødgran og Sitkagran, som står så tæt, at ingen bundplanter har nogen chance.

Dette område rummer også tre af mosens sjældneste arter: Hjer-telæbe, som vokser på en balk mellem gravene, Liden Siv, som vok-ser i selve graven og Tue-Kogleaks, som findes i enkelte eksem-plarer på højere bund mellem Lyng.

Områdets nordlige del har mere næringsrig bund, og birkeskoven bliver derfor nærmest en blandingsskov, idet der foruden Skovfyr og Tørstetræ nu også optræder en del Alm. Eg, Alm. Røn og Hassel. Sidstnævnte træffes ellers kun i mosens eutrofe områder mod syd.

OMRÅDE H

Den sydlige del rummer gamle tørvegrave, hvoraf nogle af de stør-ste endnu har åbent vand. Alle gravene er stærkt overskyggede af et tæt krat af Grå Pil, som samtidigt gør området vanskeligt tilgænge-ligt. De vigtigste arter er:

Tagrør	Smalbladet Dunhammer
Bittersød Natskygge	Bredbladet -
Dynd-Padderok	Knippe-Star
Kær-Svovlrod	Eng-Rørhvene
Alm. Fredløs	Liden Andemad
Kragefod	Smalbladet Kæruld

Mange steder optræder disse arter uden blomsterdannelse grundet den stærke skygge fra pilebuskene. Interessant er en mindre be-stand af Kребseklo. Uden om gravenes pilekrat er der birkehøjsskov med underskov af Alm. Eg. Tørstetræ, Bævreasp, Alm. Røn og enkelte Skovfyr. Et velkendt billede fra andre af mosens områder.

Den mellemste del er næsten ren birkeskov, men dog isprængt en-lige, ret store Skovfyr samt især mod nord enkelte store Ege med tilhørende selvsåning. Den vekslende terrænhøjde medfører her som andre steder en mosaik af Blåtop-partier og Lyng-, Røvling, Bunke-samfund. Områdets mest iøjnefaldende art er Smalbladet Mangeløv, som overalt ses i frodige bevoksninger. Et sted mod vest findes mosens største bestand af Majblomst, og mod øst ses en mindre klon af Femradet Ulvefod.

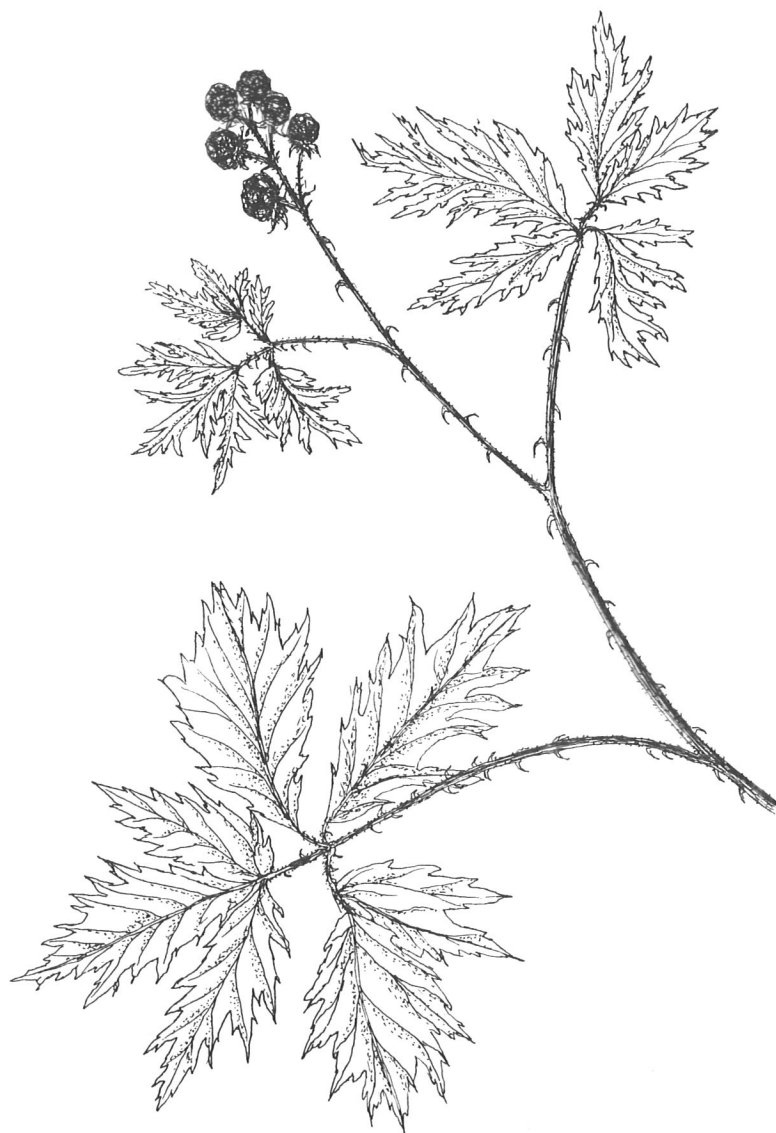
Mod nord afgrænses dette mellemstykke af en mindre grøft, langs hvilken der er noteret:

Skov-Jordbær	Fladkravet Kodriver
Skov-Hullæbe	Liden Vintergrøn
Skov-Stilkaks	

Områdets nordøstlige hjørne udgøres af en plantning af Rødgran, og den øvrige del er birkeskov med Grå Pil i randzonen. Nord for granskoven findes et smalt bælte med store Ege samt Bøg og Ask. Vi er altså atter i et næringsrigt område, men med pletter af mår-bund, der bl.a. rummer en af mosens tre bestande af Lilje-Konval. Langs hele vestranden løber en hovedgrøft, som i hele sit forløb er kranset af Grå Pil. I grøften vokser:

Bredbladet Mærke	Alm. Mjødurt
Eng-Kabbeleje	Manna-Sødgræs
Sump-Forglemmigej	Vand-Røllike

Ved en sti i områdets NV-hjørne findes den sjældne fligede Brom-bærart, Rubus laciniatus Willd.



Fliget Brombær

OMRÅDE K

I den nordlige del findes et parti med meget store og ret dybe maskingrave med endnu åbne vandflader. Vest for disse er der en del mindre men til gengæld næsten tilgroede grave.

Trævæksten domineres af Grå Pil og Dun-Birk iblandet en del Bævreasp og Tørstetræ. Et enkelt eksemplar af Femhannet Pil skiller sig ud på grund af sine blanke blade.

I de store grave vokser Svømmende Vandaks, Hvid Åkande og Bukkeblad, og langs randene er noteret:

Hjortetrøst	Tagrør
Knippe-Star	Kær-Padderok
Stiv-Star	Dynd-Padderok
Alm. Mjødurt	Langbladet Ranunkel
Stjerne-Star	Sværtevæld
Eng-Rørhvene	Kragefod

I de mindre grave er genvæksten som nævnt hurtigere, og mange er helt opfyldt af Tagrør og Dunhammer, og desuden er noteret:

Alm. Blærerod	Bredbladet Mærke
Trindstænglet Star	Vand-Mynte
Bittersød Natskygge	Liden Andemad
Vejbred-Skeblad	Sphagnum sp.

På en sti mellem gravene stod et eksemplar af Løge-Baldrian.

Sydvest for ovennævnte grave findes et afdrevet stykke nåleskov, som nu er tilplantet med gran. I denne rydning er noteret en række arter, hvoraf de vigtigste skal nævnes her. For de øvrige henvises til floralisten.

Hindbær	Rødknæ
Korbær	Skov-Brandbæger
Bølget Bunke	Vellugtende Gulaks
Alm. Gedeblad	Mangeblomstret Frytle
Rederod (3 ekspl. 1977)	Skov-Hullæbe
Skov-Forglemmigej	Alm. Jordbær
Fladstrået Siv	

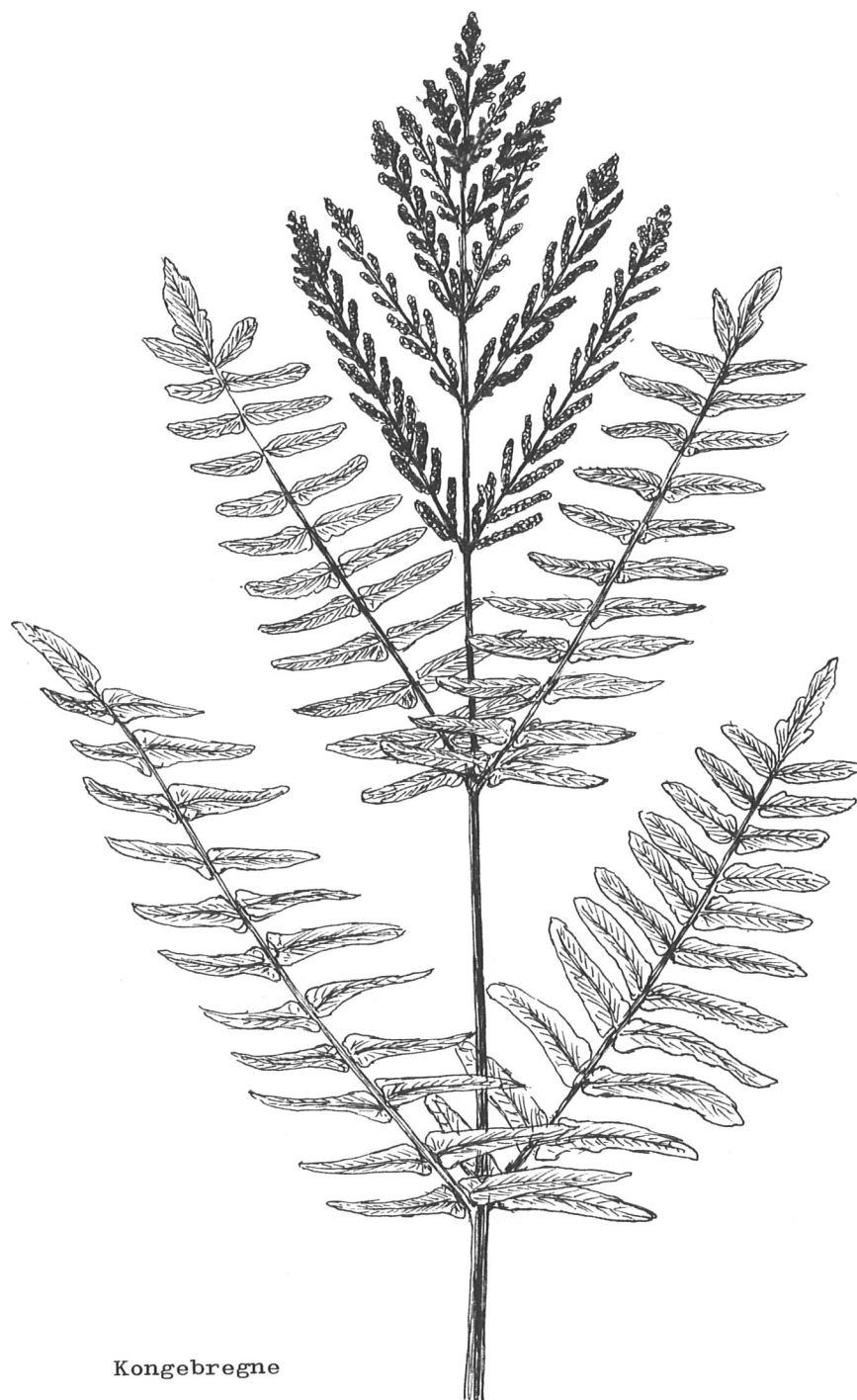
Syd herfor fører en sti gennem et birkeområde med bundvegetation af Blåtop. På selve stien vokser Plettet Gøgeurt (15 ekspl. 1979).

Langs stien findes desuden:

Butfinnet Mangeløv	Eng-Viol
Djævelsbid	Øret Pil
Ægbladet Fliglæbe	Rævling

Her er også en mindre, gammel tørvegrav på hvis balke vokser:

Rundbladet Soldug	Tranebær
Kongebregne	Rosmarinlyng



Kongebregne

OMRÅDE L

I området indgår tre vel adskilte komponenter: 1. Meget store maskingrave, som indtager langt den største del af området i hele dets længde. 2. Langs østsiden findes lyngpartier med spredte Birke. 3. NØ-hjørnet og vestranden er birkeskov med en del Pilekrat mod syd.

1. Gravene er i et temmeligt fremskredet tilgroningsstadium, idet der kun er mindre flader med åbent vand. Dette gælder især nogle mindre grave vest for den lange bæk, der går N-S gennem området. I gravene ses:

Avneknippe	Tagrør
Smalbladet Dunhammer	Bukkeblad
Bredbladet -	Dynd-Padderok
Hvid Åkande	Svømmende Vandaks
Kragefod	Sphagnum sp.
Eng-Rørhvene	Blågrøn Kogleaks (1 sted)
Vand-Skræppe	Alm. Blærerod

På bækken vokser en mængde Grå Pil, de to birkearter, Tørstetræ og desuden ses hyppigt her:

Stiv Star	Kær-Svovlrod
Alm. Star	Tormentil
Knippe-Star	Lyng
Trindstænglet Star	Kær-Snerre
Alm. Fredløs	Svøtevald
Kattehale	Alm. Mjødurt

Noget sjældnere træffes:

Hvid Næbfrø	Kongebregne
Rosmarinlyng	Djævelsbid
Rundbladet Soldug	Skjolddrager
Liden Pindsvineknop	Vandrøllike
Vand-Peberrod	Vandnavle

2. Lyngfladen langs vestsiden udgør mosens største sammenhængende lyngparti, som desværre rummer en ret kraftig opvækst af Birk på trods af plejeforanstaltning i form af fældning af birkene. Genvæksten fra roden er meget kraftig. Enkelte steder mod NV findes store eksemplarer af Skov-Fyr, som ved selvsåning er i færd med at brede sig. Området er iøvrigt artsfattigt, idet der kun er noteret Rævling, Blåtop og Smalbladet Kæruld imellem lyngen, som foruden i den hyppigste glatbladede form her også optræder med hårede blade: var. pubescens Koch.

3. Birkeskovspartierne rummer de sædvanlige følgearter i mosen: Tørstetræ, Alm. Røn og Bævreasp, og bundvegetationen er Blåtop, Bølget Bunke og rester af skyggekvælt Lyng.

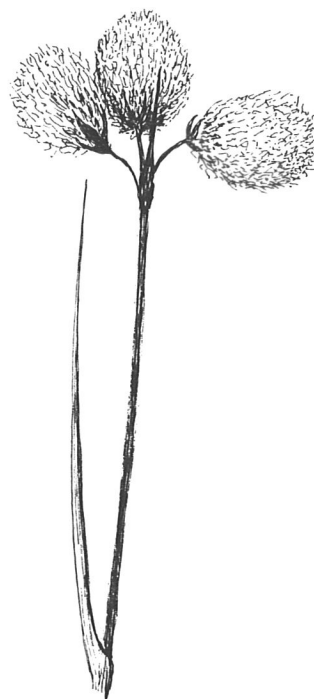
Det nordvestlige hjørne er mere afvekslende, idet her findes en Rødel-sump samt Bøg, Alm.Eg og Grå Pil. Dette giver da også lidt righoldigere bundvegetation, idet der i sumpen findes et større parti med Kær-Mangeløv isprængt Alm.Fredløs, Kær-Tidsel og Alm. Mjødurt.

Andre steder ses samfund med:

Hvid Anemone	Fjerbregne
Skov-Hullæbe	Glat Dueurt
Skovarve	Hindbær
Skov-Salat	Stinkende Storkenæb
Stor Nælde	Alm. Rapgræs



Tue-Kæruld



Smalbladet Kæruld

VEGETATIONEN PÅ VEJE OG STIER

For at lette optegnelsen under feltarbejdet er veje og stier nummererede som vist på kortskitsen side 13. De egentlige veje har numrene 1-5, medens de vigtigste stier har numrene 6-8. Disse numre er ligeledes anvendt i den afsluttende floraliste. På såvel veje som stier findes en del arter, som er hjemmehørende i de tilgrænsende moseområder. Nævnes kan f.eks. Lyng, Bølget Bunke og Blåtop. Dette gælder især for den nordlige del af vej nr. 1, vej 4 og den nordlige del af vej 5. (Moliniastier).

Foruden ovennævnte i mosen hjemmehørende arter findes en meget lang række arter, som egentlig må kaldes mosen uvedkommende. Den sydlige del af vej 1 samt vejene 2 og 3 er forstærkede på overfladen med fyld hentet uden for mosen, hvilket betinger en helt anden plantevækst. I randen af nogle stier er der desuden aflæst haveaffald etc., som er årsag til de forvildede haveplanter. Trafik til mosen har fra tid til anden medført indslæbning af en del arter, som hører hjemme i helt andre plantesamfund.

I mosens sydlige del (område B) fandtes en mindre losseplads, som i tidens løb har huset en del arter. De vigtigste af disse vil blive nævnt i slutningen af dette afsnit, men de vil ikke figurere i den afsluttende floraliste. Som tidligere omtalt er der også indslæbt nogle arter med vildtfoder.

I det følgende vil de hyppigste og interessanteste blive nævnt, men for de flestes vedkommende henvises til floralisten.

1. Arter som er hyppige på vejkanter i skove:

Mellebrudt Star	Nælde-Klokke
Hulsvøb	Skov-Hullæbe
Kæmpe-Svingel	Blågrøn Rapgræs
Skov-Hanekro	Randfrø
Gærde-Vikke	Brunelle

2. Arter som er almindelige på grøftekanter:

Alm. Agermåne	Grå Bynke
Vild Kørvel	Håret Star
Drophavre	Humle-Sneglebælg
Toårig Høgeskæg	Vejbred-arterne
Græs-Fladstjerne	Prikbladet Perikon
m.fl.	

3. Trafikbegünstigede arter:

Fladstrået Rapgræs	Enårig Rapgræs
Kort Øjentrøst	Tue-Siv
Småblomstret Springbalsamin	

4. Affaldsindsløbte - herunder haveplanter:

Kæmpe-Bjørneklo	Foder Kulsukker
Svaleurt	Tandbæger
Sødeskærm	Kost-Fuglemælk
Pomerans-Høgeurt	Eranthis
Stinkende Nyserod	Vintergæk
Daglilijs	Pinselilje

Langs veje og hegn er noteret følgende indplantede træer:

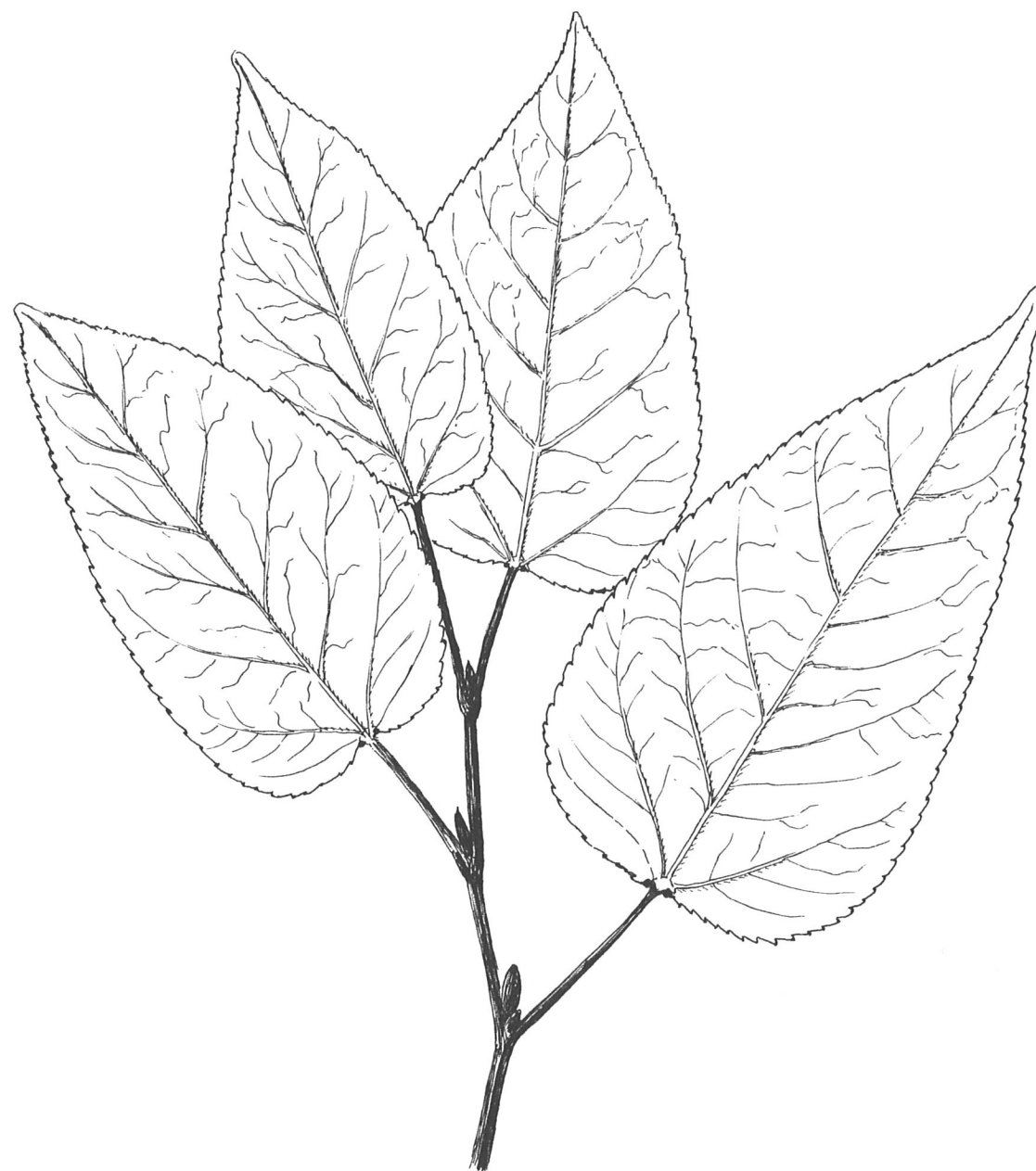
Grå Poppel	Lancet-Pil
Søjle-Poppel	Hvid Pil
	Bånd-Pil

Endelig skal her blot nævnes de interessanteste arter fra den tidligere losseplads:

Scilla sibirica	Tråd-Ærenpris
Musehale	Tandbægret Vårsalat
Finbladet Vejsennep	Blank Ærenpris
Vej-Guldkarse	Opret Hønsetarm
Stivhåret Ranunkel	Rød Hestehov
Vindaks	



Småblomstret Springbalsamin



Søjle-Poppel



Ramsløg

SAMLET FLORALISTE

Arterne er ordnede alfabetisk efter deres latinske navne, som er i overensstemmelse med Rostrup/Jørgensen: Den danske flora.

Områdebetegnelsernes bogstaver svarer til inddelingen af mosen som vist på sids , og veje og stier er nummererede som vist på kortskitsen side

Hvor intet andet er anført, stammer oplysningerne fra min egen undersøgelse.

<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ær (Ahorn)
Ved vej 3 mod øst og sti 6 mod nord.	
<i>Achillea millefolium</i> L.	Alm. Røllike
På engen i område A og vejene 1 og 3.	
<i>Achillea ptarmica</i> L.	Nyse-Røllike
På engen i A 1973 men vist nu forsvundet.	
<i>Aegopodium podagraria</i> L.	Skvalderkål
Skovbundsukrudt i A, B og H - ellers langs veje.	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Hestekastanie
Ungt selvsået eksemplar i C nord for kanalen.	
<i>Aethusa cynapium</i> L.	Halvsvøb
Langs vej 2.	
<i>Agrimonia eupatoria</i> L.	Alm. Agermåne
Langs vej 3 og ved sydenden af vej 5.	
<i>Agrostis canina</i> L.	Hunde-Hvene
Hyppig ved små, gamle grave, især mod syd.	
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Kryb-Hvene
På engen i område A, vej 3 og sti 6.	
<i>Agrostis tenuis</i> Sibth.	Alm. Hvene
Almindelig langs veje og på engen i A.	
<i>Ajuga reptans</i> L.	Krybende Læbeløs
Ved vej 2 og sti 7.	
<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	Vejbred-Skeblad
Langs kanalen og grave i A og B.	
<i>Allium oleraceum</i> L.	Vild Løg
Fåtalig ved stier i B og C.	
<i>Allium ursinum</i> L.	Ramsløg
Sydenden af sti 5. Antagelig kommet med haveaffald.	
<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.	Rød El
Ellesumpe i A, B, C og K. Alm. langs østranden.	
<i>Alnus incana</i> (L.) Moench	Grå El
Enkelte eksemplarer i B og langs østranden.	
<i>Alopecurus geniculatus</i> L.	Knæbøjet Rævehale
På engen i område A.	
<i>Alopecurus pratensis</i> L.	Eng-Rævehale
På engen i område A og ved vej 1.	

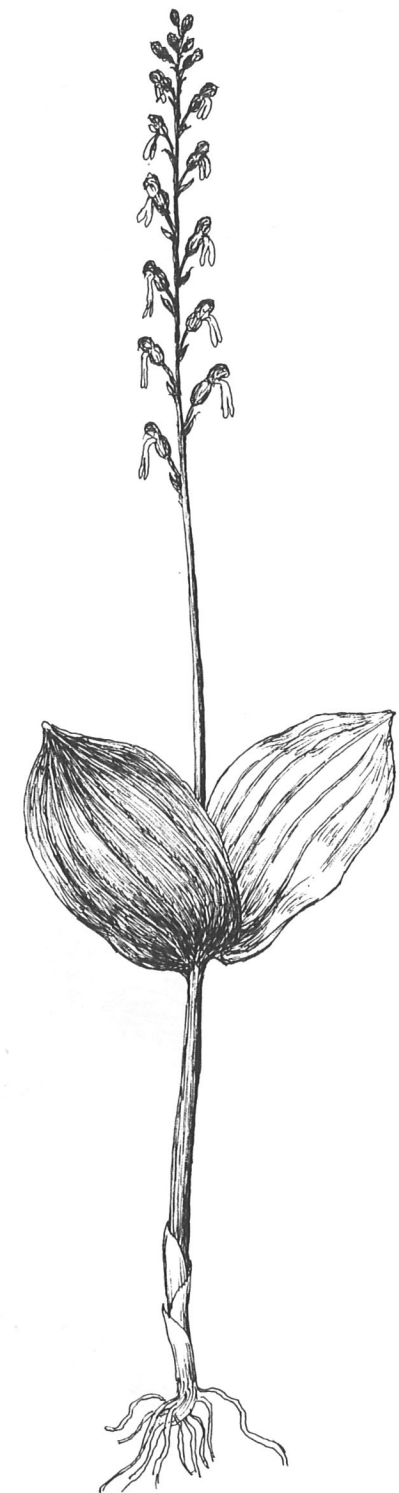
Andromeda polifolia L.	Rosmarinlyng
Få eksemplarer i næsten alle områder.	
Anemone nemorosa L.	Hvid Anemone
Elle- og birkeområde i A,N-hjørnet i L,Sv-rand i K.	
Angelica silvestris L.	Skov-Angelik
Alm. i den sydlige del. Mod nord kun to enkeltfund.	
Anthoxanthum odoratum L.	Vellugtende Gulaks
Alm. i mosens sydøstlige del, også i skovbunden.	
Anthriscus silvestris (L.) Hoffm.	Vild Kørvel
Almindelig langs veje og hegn.	
Arrhenatherum elatius (L.) Beauv. ex Presl.	Draphavre
Alm. langs veje, hvorfra den trænger ind i skoven.	
Arctium tomentosum Mill.	Filtet Burre
Indslæbt til vej 1.	
Arenaria serpyllifolia L.	Markarve
Indslæbt på sti 3.	
Artemisia vulgaris L.	Grå Bynke
Indslæbt til vej 2 og 3 samt sti 6.	
Aster salignus Willd.	Pilebladet Asters
Ved vej 3 og ved tidligere losseplads. Plantet?	
Athyrium felix-femina (L.) Roth	Fjerbregne
Alm. mod syd og hist og her mod nord.	
Baldellia ranunculoides (L.) Parl.	Søpryd
Angives af Koch 1862. I dag forsvundet fra Falster.	
Baldingera arundinaceae (L.) Dum.	Rørgæs
H. og h. langs randgrøfterne og små grøfter i F og H.	
Ballota nigra L.	Tandbæger
Ved sti 7 på affaldsbunke.	
Batrachium trichophyllum (Chaix) Bosch.	Hårfliget Vandranunkel
Kanalen.	
Bellis perennis L.	Bellis
Engen i A, ved vej 1 og 3 og afdrevet granskov i K.	
Betula pendula Roth	Vorte-Birk
Meget almindelig.	
Betula pubescens Ehrh.	Dun-Birk
Mosens hyppigste træart.	
Bidens cernua L.	Nikkende Brøndsel
Angives af Koch 1862 + f. minimus L. Ikke genfundet.	
Bidens tripartita L.	Fliget Brøndsel
Sumpområde i A under El.	
Brachypodium silvaticum (Huds.) Beauv.	Skov-Stilkaks
Langs grøft ved granplantning i H, B syd og vej 1.	
Calamagrostis canescens (Web.) Roth	Eng-Rørhvene
Uhyre almindelig i alle områder.	
Calamagrostis epigeios (L.) Roth	Bjærg-Rørhvene
En lille bestand mod syd ved vej 1.	
Callitriche cophocarpa Sendtn.	Roset-Vandstjerne
I kanalen og grøft ved sti 6.	
Koch (1862) anfører C. verna L. med spørg nålstegn.	

Calluna vulgaris (L.) Hull.	Hedelyng
Meget almindelig- især i mosens midterparti.	
Var. pubescens Koch forekommer også.	
Caltha palustris L.	Eng-Kabbeleje
Ellesumpe i A og B samt grøft langs NV-rand.	
Calystegia sepium (L.) R.Br.	Gærde-Snerle
Langs vejene 1, 4 og 5.	
Campanula rapunculoides L.	Ensidig Klokke
Indslæbt ved granplantning i B syd og ved vej 2.	
Campanula rotundifolia L.	Blåklokke
Langs det østlige skovbryn i C og D.	
Campanula trachelium L.	Nælde-Klokke
Få eksemplarer langs de fleste veje og stier.	
Capsella bursa-pastoris (L.) Med.	Hyrdetaske
Afdrevet granskov i K nord.	
Cardamine pratensis L.	Engkarse
Sumpen i A og langs kanalen i B og C.	
Carduus crispus L.	Kruset Tidsel
Ved vej 2, sti 5 og østranden i D.	
Carex acuta L.	Nikkende Star
Tørvegrave i L.	
Carex appropinquata Schum.	Langakset Star
Sumpen i A og tørvegrave i B.	
Carex canescens L.	Grå Star
Fundet af S.M. Rasmussen 1938. Ikke genfundet.	
Carex diandra Schrank.	Trindstænglet Star
Almindelig i områderne K og L.	
Carex disticha Huds.	Toradet Star
Engen og sumpen i A og ved tørvegrave i K.	
Carex echinata Murr.	Stjerne-Star
Tørvebalke i område K nord.	
Carex elata All.	Stiv Star
Tørvegrave i område K.	
Carex elongata L.	Forlænget Star
Hyppig i områderne B og C.	
Carex flacca Schreb.	Blågrøn Star
På engen i område A.	
Carex flava L.	Gul Star
Noteret af S.M. Rasmussen 1938, men Wiinstedt har ikke anvendt de falsterske fund i sin kortlægning.	
Carex hirta L.	Håret Star
På engen i A, langs vej 1 og 2 samt sti 6.	
Carex lasiocarpa Ehrh.	Tråd-Star
Noteret af Bot. For. 1911 og L. Kring 1938.	
Ikke genfundet.	
Carex leersii A. et G.	Mellembrudt Star
Nogle få tuer ved vej 3.	
Carex nigra (L.) Reich.	Almindelig Star
Hyppig ved grave i de fleste områder.	
Carex pairaei F. Schultz	Pigget Star
Ved vej 3 i 1975	

<i>Carex lepidocarpa</i> Tausch Sumpen i område A 1977.	Krognæb-Star
<i>Carex panicea</i> L. Få eksemplarer i sumpen i A 1979.	Hirse-Star
<i>Carex paniculata</i> L. Koch 1862. Ikke genfundet.	Top-Star
<i>Carex pilulifera</i> L. Område B syd for kanalen 1977.	Pille-Star
<i>Carex pseudocyperus</i> L. Meget almindelig omkring tørvegravene.	Knippe-Star
<i>Carex pulicaris</i> L. Bot. For. 1911 på eng uden for mosen. Ikke genfundet.	Loppe-Star
<i>Carex remota</i> Grufb. Kun mod nord i område H.	Akselblomstret Star
<i>Carex rostrata</i> Stokes Koch 1862 og L.Kring 1938. Ikke genfundet.	Næb-Star
<i>Carex vesicaria</i> L. Tørvegrav i område B 1976.	Blære-Star
<i>Carum carvi</i> L. På vej 1 syd for "Torvet".	Kommen
<i>Cerastium caespitosum</i> Hartm. Hyppig langs veje og skovbryn.	Alm. Hønsetarm
<i>Chaerophyllum temulum</i> L. Ved veje 1 og 3.	Hulsvøb
<i>Chamaenerium angustifolium</i> L. Tem.alm. langs veje og to steder i granrydninger.	Gederams
<i>Chelidonium majus</i> L. Indslæbt med affald i områderne A og B.	Svaleurt
<i>Chenopodium album</i> L. På affaldsbunker i områderne A,B og C.	Hvidmelet Gåsefod
<i>Chrysanthemum leucanthemum</i> L. Et sted ved vej 3.	Hvid Okseøje
<i>Chrysanthemum vulgare</i> (L.) Bernh. Langs vej 1.	Regnfang
<i>Circaea lutetiana</i> L. Ellesumpe i A,B og H samt ved sti 6.	Dunet Steffensurt
<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. Engen i område A og ved vejene 1 og 3.	Ager-Tidsel
<i>Cirsium palustre</i> (L.) Scop. Alm. i områderne A,B og C samt langs vestranden.	Kærtidsel
<i>Cirsium vulgare</i> (Savi) Ten. Afdrevet granskov i K og ved vej 3.	Horsetidsel
<i>Cladium mariscus</i> (L.) R.Br. Sumpen i område A og store bevoksninger i F syd.	Avneknippe
<i>Comarum palustre</i> L. Særdeles almindelig ved alle gravområder.	Kragefod
<i>Convallaria majalis</i> L. Fåtalig ved stierne 6, 7 og 8.	Liljekonval



Leverurt



Ægbladet Fliglæbe



Bukkeblad

<i>Convolvulus arvensis</i> L. Ved vej 5.	Ager-Snerle
<i>Corylus avellana</i> L. Hyppigst mod nord i G ellers sprete ekspl. mod syd.	Hassel
<i>Crataegus monogyna</i> Jacq. Hist og her langs udkanterne.	Engriflet Hvidtjørn
<i>Crataegus oxyacantha</i> L. Langs veje hist og her.	Alm. Hvidtjørn
<i>Crepis biennis</i> L. Ved vejene 1 og 3.	Toårig Høgeskæg
<i>Crepis paludosa</i> (L.) Moench Område H ved sti 8.	Kær-Høgeskæg
<i>Cuscuta europaea</i> L. Ved vej 1 nær indkørsel 1977.	Nælde-Silke
<i>Dactylis glomerata</i> L. Især langs veje mod syd. I områderne B og C er noteret var. <i>pendula</i> Dum.	Hundegræs
<i>Dactylorhiza maculata</i> L. 15 eksemplarer på "Molinia-sti" i område K 1979.	Plettet Gøgeurt
<i>Daphne mezereum</i> L. Et eksemplar i område B syd i birkeskov 1979. Ny for Falster.	Pebertræ
<i>Deschampsia caespitosa</i> (L.) Beauv. Almindelig mos syd og hist og her langs stier.	Mose-Bunke
<i>Deschampsia flexuosa</i> (L.) Trin. Meget almindelig i alle områder uden større grave.	Bølget Bunke
<i>Daucus carota</i> L. Ved vejene 1 og 3.	Vild Gulerod
<i>Drosera intermedia</i> Hayne Fundet 8,8,1900 af Bernt Madsen.	Liden Soldug Ikke genfundet. X
<i>Drosera rotundifolia</i> L. Almindelig i alle større gravområder.	Rundbladet Soldug X
<i>Dryopteris carthusiana</i> (Vill.) H.P.Fuchs Særdeles almindelig og karaktergivende.	Smalbladet Mangeløv
<i>Dryopteris cristata</i> (L.) A.Gray Fire fund i områderne F,H og K.	Butfinnet Mangeløv
<i>Dryopteris dilatata</i> (Hoffm.) A.Gray Ved vej 5 1976.	Bredbladet Mangeløv
<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Scott Almindelig i områderne C og D, ellers kun få.	Alm. Mangeløv
<i>Dryopteris thelypteris</i> (L.) A.Gray Store bevoksninger ved de store grave i K og i den nordlige del af område L.	Kær-Mangeløv
<i>Eleocharis palustris</i> (L.) R.et S. Sumpen i område A og ved grave i F og K.	Alm. Sumpstrå
<i>Elytrigia repens</i> (L.) Nevski Især langs vej 3 og i mosens udkanter.	Alm. Kvik
<i>Empetrum nigrum</i> L. Meget almindelig i mosens centrale del.	Rævling
<i>Epilobium hirsutum</i> L. Ved vejene 1 og 3.	Lådden Dueurt

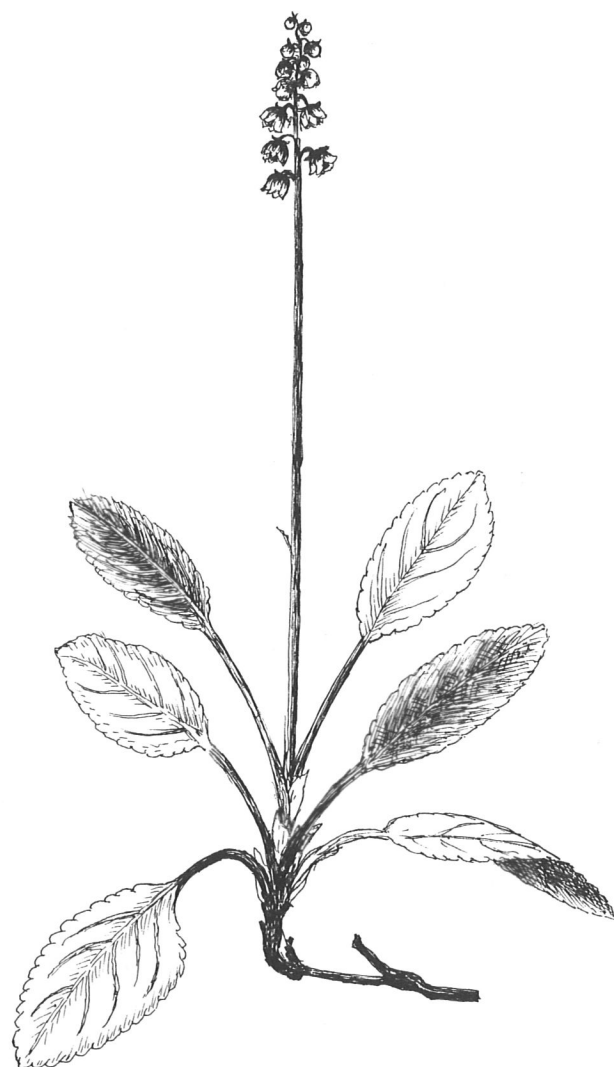
Epilobium montanum L.	Glat Dueurt
I randen af birkeområde i D, F og K-ellers h. og h.	
Epilobium palustre L.	Kær-Dueurt
Ved tørvegrave i E og L.	
Epipactis helleborine (L.) Cr.	Skov-Hullæbe
Hist og her i få eksemplarer. I område C er fundet en klorotisk form, hvis blade kun havde få grønne striber.	
Equisetum arvense L.	Ager-Padderok
Hist og her ved vejene.	
Equisetum fluviatile L.	Dynd-Padderok
Særdeles almindelig i større grave.	
Equisetum palustre L.	Kær-Padderok
Områderne A, B, C og K.	
Eranthis hiemalis Salisb.	Eranthis
Affaldsbunke ved sti 7.	
Erica tetralix L.	<u>Klokkelyng</u>
Koch 1862 og Erik Svendsen 1933. Ikke set siden.	
Eriophorum angustifolium Honck.	Smalbladet Kæruld
Særdeles almindelig i alle områder.	
Eriophorum latifolium Hoppe	Bredbladet Kæruld
L.Kring 1938. Ikke genfundet.	
Eriophorum vaginatum L.	<u>Tue-Kæruld</u>
Gravsystemer i områderne B, D, E og G.	
Erodium cicutarium (L.) L'Herit.	Hejrenæb
Nævnes af Koch 1862 som hyppig langs veje, ikke genfundet.	
Euonymus europaeus L.	Benved
Hyppig mod syd samt ved sti i F nord.	
Eupatorium cannabinum L.	Hjortetrøst
Område B syd, ved grave i K og ved vej 3.	
Euphrasia micrantha Rchb.	Lyng-Øjentrøst
Koch 1862. Forsvundet fra Falster (L.Kring 1953).	
Euphrasia nemorosa (Pers.) Wallr.	Kort Øjentrøst
Vej 3 i mængde og engen i område A 1977.	
Fagus silvatica L.	Bøg
Få gamle træer helt mod nord i H og G. I område C er fundet 4 små eksemplarer af Blodbøg.	
Festuca arundinaceae Schreb.	Strand-Svingel
Trafikindsløbt til brændeplads nær "Torvet" 1977.	
Festuca gigantea (L.) Vill.	Kæmpe-Svingel
Ret hyppig helt mod syd.	
Festuca pratensis Huds.	Eng-Svingel
På engen i område A og ved vejene 1, 2 og 3.	
Festuca rubra L.	Rød Svingel
På engen i område A.	
Filipendula ulmaria (L.) Maxim.	Alm. Mjødurt
Hyppig- især mod syd og vest.	
Fragaria vesca L.	Alm. Jordbær
Ved vej C samt 5 andre steder i små bevoksninger.	

x 10

Var. pubescens Koch

Lyng 1:1

Knippe-Star



Liden Vintergrøn

Frangula alnus Mill.	Tørstetræ
Næst efter birk mosens almindeligste træ.	
Fraxinus excelsior L.	Ask
Hist og her mod SV og helt imod nord i område H.	
Galanthus nivalis L.	Vintergæk
Affaldsområde ved vej 2 og sti 7.	
Galeopsis bifida Boenn.	Skov-Hanekro
Kun ved sti 6.	
Galeopsis speciosa Mill.	Hamp-Hanekro
Kun ved sti 6.	
Galeopsis tetrahit L.	Alm.Hanekro
Kun ved sti 6.	
Galium album Mill.	Hvid Snerre
Langs veje og på engen i A.	
Galium album x verum	
Ved vej 1 og sti 6.	
Galium aparine L.	Burre-Snerre
Hyppig i områderne A, B og C.	
Galium odoratum	Skovmærke
Ved nordenden af vej 1 under Eg.	
Galium palustre L.	Kær-Snerre
Alm. mod syd- ellers kun få steder.	
Galium palustre L. ssp. elongatum Presl.	- -
Sumpen i område A og grave i H og L.	
Galium uliginosum L.	Sump-Snerre
Engen i område A og grave i B og L.	
Galium verum L.	Gul Snerre
Ved kanalen I område C.	
Geranium robertianum L.	Stinkende Storkenæb
Birkeområder i K, B og C og et par steder langs veje.	
Geum rivale L.	Eng-Nellikerod
Ved kanalen i B og C og ved sti 6.	
Geum urbanum L.	Feber-Nellikerod
Meget alm. mod syd. Et par steder ved vej 3 og 6.	
Glechoma hederacea L.	Korsknap
Langs vejene 2 og 5 samt stierne 6 og 7.	
Glyceria fluitans (L.) R.Br.	Manna-Sødgræs
Langs kanalen, sumpen i område A og ved sti 8.	
Hammarbya paludosa (L.) O.Kuntze	Hjertelæbe
Grave i områderne G og F 1977 (Henning Petersen)	
Hedera helix L.	Vedbend
To steder i område D.	
Helleborus foetidus L.	Stinkende Nyserod
Område C under Birk i et eksemplar 1977.	
Hemerocallis fulva L.	Daglilje
To steder ved sti 7 og sydstien i C.	
Heracleum mantegazzianum Somm. et Lev.	Kæmpe-Bjørneklo
Tre steder mod SV.	

<i>Heracleum sphondylium</i> L.	Alm. Bjørneklo
ssp. <i>sphondylium</i> ved sti 7.	
ssp. <i>sibiricum</i> (L.) Ahlfv. Ved vej 1 og sti 7.	
<i>Hieracium umbellatum</i> L.	Smalbladet Høgeurt
Langs vejene 1, 2 og 3.	
<i>Hieracium vulgatum</i> Fr.	Alm. Høgeurt
Sydstien i område C.	
<i>Holcus lanatus</i> L.	Fløjlsgræs
Engen i område A og langs veje.	
<i>Holcus mollis</i> L.	Krybende Hestegræs
Ved vej 2 og langs skovbrynene.	
<i>Hottonia palustris</i> L.	Vandrøllike
Langs kanalen og i grøft langs område H.	
<i>Humulus lupulus</i> L.	Alm. Humle
Hyppig mod syd og ved vej 3 øst.	
<i>Hydrocotyle vulgaris</i> L.	Vandnavle
Ret hyppig i tørvegravene.	
<i>Hypericum maculatum</i> Crtz.	Kantet Perikum
Især Langs skovbrynene.	
<i>Hypericum perforatum</i> L.	Prikbladet Perikum
Ved vejene 1 og 3 samt skovrande.	
<i>Hypochoeris radicata</i> L.	Alm. Kongepen
Kun ved vej 1.	
<i>Impatiens parviflora</i> DC.	Småblomstret Balsamin
Trafikindslæbt til vej 1.	
<i>Iris pseudacorus</i> L.	Gul Iris
Almindelig mod syd og i område L.	
<i>Juncus articulatus</i> L.	Glanskapslet Siv
På engen og ved grave i A, område K samt kanalen.	
<i>Juncus bufonius</i> L.	Tudse-Siv
Engen i område A og på vej 2.	
<i>Juncus bulbosus</i> L.	Liden Siv
Østsiden ag grave i område G. 1977.	
<i>Juncus compressus</i> Jacq.	Fladstrået Siv
Engen i område A 1979.	
<i>Juncus conglomeratus</i> L.	Knop-Siv
Engen i område A, grave i område K og vej 3.	
<i>Juncus effusus</i> L.	Lyse-Siv
Almindelig i alle gravområder.	
<i>Juncus squarrosus</i> L.	Børste-Siv
Koch 1862. Forsvundet fra Falster (L.Krings 1953).	
<i>Juncus tenuis</i> Willd.	Tue-Siv
Jeg har set den nær "Torvet" 1937. Nu er den forsv.	
<i>Laburnum anagyroides</i> Med.	Alm. Guldregn
Formentlig plantet ved vejkryds 2/5.	
<i>Lactuca muralis</i> (L.) Fres.	Skov-Salat
Alm. i områdets yderkanter og langs veje.	



Vandrøllike



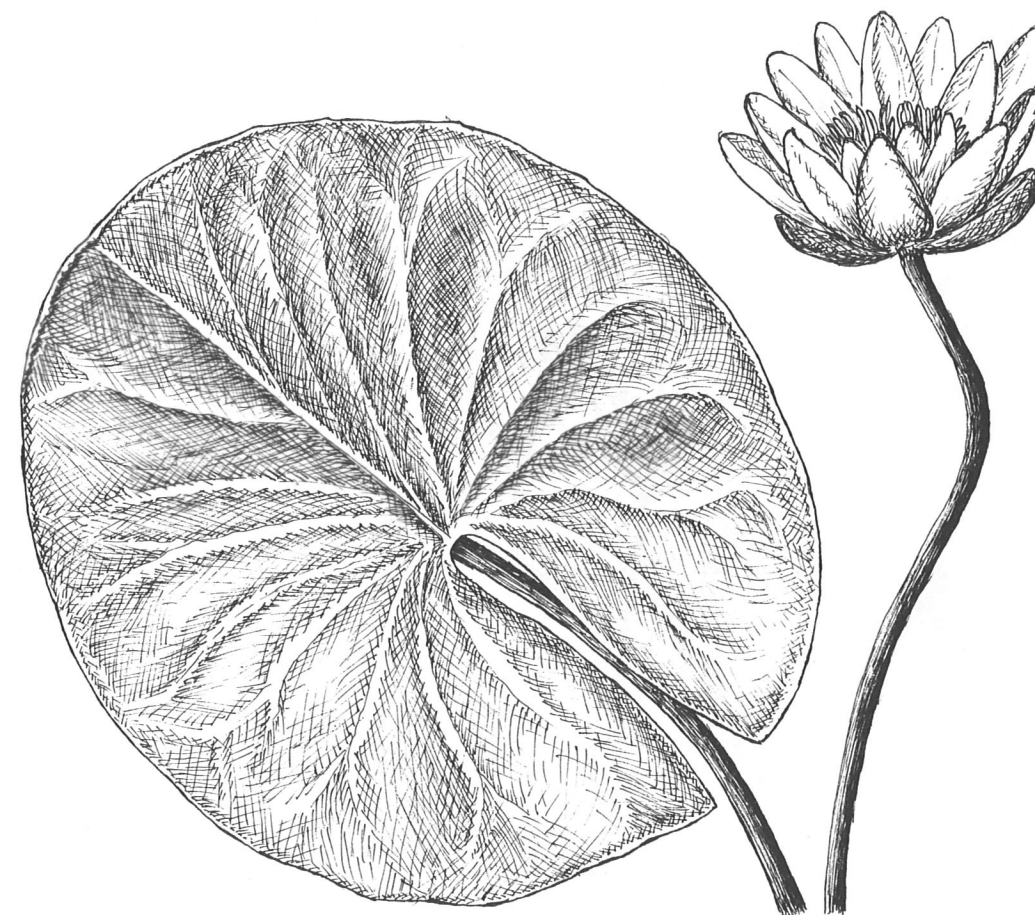
Dusk-Fredløs



Djævelsbid

<i>Lamium purpureum</i> L.	Rød Tvetand
På engen i område A og ved sti 7.	
<i>Lapsana communis</i> L.	Haremad
Langs veje og moseområdets yderkanter.	
<i>Lathyrus pratensis</i> L.	Gul Fladbælg
Engområde ved østranden i F.	
<i>Lemna minor</i> L.	Liden Andemad
Kanalen og grave i områderne A, B, E og H.	
<i>Lemna polyrrhiza</i> L.	Stor Andemad
Koch 1862 og L.Kring 1938. Ikke genfundet.	
<i>Lemna trisulca</i> L.	Kors-Andemad
Gravsystemer i områderne B og H.	
<i>Leontodon autumnalis</i> L.	Høst-Borst
Få eksemplarer ved vej 3.	
<i>Listera ovata</i> (L.) R.Br.	Ægbladet Fliglæbe
Fugtige birkeområder i B, C og K.	
<i>Lolium perenne</i> L.	Alm. Rajgræs
Trafikindsæbt langs hele vej 3.	
<i>Lonicera periclymenum</i> L.	Alm. Gedeblad
Meget almindelig mod øst i F og mod syd i K.	
<i>Lupinus polyphyllus</i> Lindl.	Mangebladet Lupin
Skovsump i C ved foderplads for vildt.	
<i>Luzula campestris</i> (L.) DC.	Mark-Frytle
På engen i område A og på vej 2.	
<i>Luzula multiflora</i> (Retz.) Lej.	Mangeblomstret Frytle
Almindelig under birk.	
I område L er fundet var. <i>pallescens</i> Hopp.	
<i>Lychnis flos-cuculi</i> L.	Trævlekrone
Engen og sumpen i område A.	
<i>Lycopodium annotinum</i> L.	Femradet Ulvefod
4 bestande i områderne C, E, F og H.	
<i>Lycopodium inundatum</i> L.	Liden Ulvefod
Koch 1862. Ikke genfundet siden.	
<i>Lycopus europaeus</i> L.	Sværtevæld
Alm. mod syd og ved de store gravområder.	
<i>Lysimachia vulgaris</i> L.	Alm. Fredløs
Almindelig overalt, men ofte blomsterløs.	
<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Pengebladet Fredløs
Hyppig langs kanalen.	
<i>Lysimachia thyrsiflora</i> L.	Dusk-Fredløs
Grav i F ved tværstien midt i området 1979.	
<i>Lythrum salicaria</i> L.	Kattehale
Temmelig almindelig i gravområderne.	
<i>Majanthemum bifolium</i> (L.) F.M.Schm.	Majblomst
Fåtalig i områderne C, D og H.	
<i>Malus x domestica</i> Borkh.	Æble
Ved vej 2 og østranden i F.	
<i>Malus silvestris</i> Mill.	Skov-æble
Ved vej 1 1977.	

Matricaria matricarioides (Less.)Port. "Torvet" 1977. Trafikindsløbt.	Skive-Kamille
Medicago lupulina L. På vejene 1, 2 og 3. Også ssp. jalassi Rothm.	Humle-Sneglebælg
Mentha aquatica L. Hist og her langs kanalen, ved ydergrøfter og grav i L. I område A er fundet M.aquatica x arvensis.	Vand-Mynte
Mentha arvensis L. På sti 7 i 1977.	Ager-Mynte
Menyanthes trifoliata L. Almindelig i de større grave.	Bukkeblad
Milium effusum L. Kun et sted nord for vej 4 i 1979.	Miliegræs
Moehringia trinervia (L.)Clairv. Almindelig langs veje og alle mosens yderrande.	Skovarve
Molinia coerulea (L.) Moench. Vel den hyppigste art på mosen.	Blåtop
Myosotis arvensis (L.) Hill. På engen i område A, vej 3 og sti i B.	Mark-Forglemmigej
Myosotis palustris L. Almindelig i kanalen og et par grøfter mod nord.	Eng-Forglemmigej
Myosotis silvatica Ehrh. Vejene 1 og 2. Østranden af D og afdrevet granskov i K.	Skov-Forglemmigej
Myrrhis odorata (L.) Scop. Forvildet 2 steder ved vej 1 og 5.	Sødskærm
Narcissus poeticus L. Forvildet ved vej 2.5 og 7. I det sydlige skovbryn er fundet N.poet. x pseudon.	Pinse lilje
Neottia nidus-avis (L.) L.C.Rich. Ved kanalen og i afdrevet granskov i K.	Rederod
Nymphaea alba L. Ret almindelig i de større grave. I område A også <u>var. occidentalis Ostenf. (Henning Petersen 1964).</u>	Hvid Åkande
Oenanthe aquatica (L.)Poir. L.Kring 1946. Ikke genfundet.	Billebo-Klaseskærm
Ornithogalum umbellatum L. Forvildet ved vej 2 1976.	Kost-Fuglemælk
Osmunda regalis L. Adskillige eksemplarer i områderne E,F,G,K og L.	Kongebregne
Oxalis acetosella L. Kun ved sti 7.	Skovsyre
Oxycoccus palustris Pers. Hist og her i områderne B,E,F,H,og K.	Tranebær
Paris quadrifolia L. Få eksemplarer under Birk i områderne B og K.	Firblad
Parnassia palustris L. To steder ved kanalen og i område K.	Leverurt
Pastinaca sativa L. Trafikindsløbt til vej 1.	Pastinak



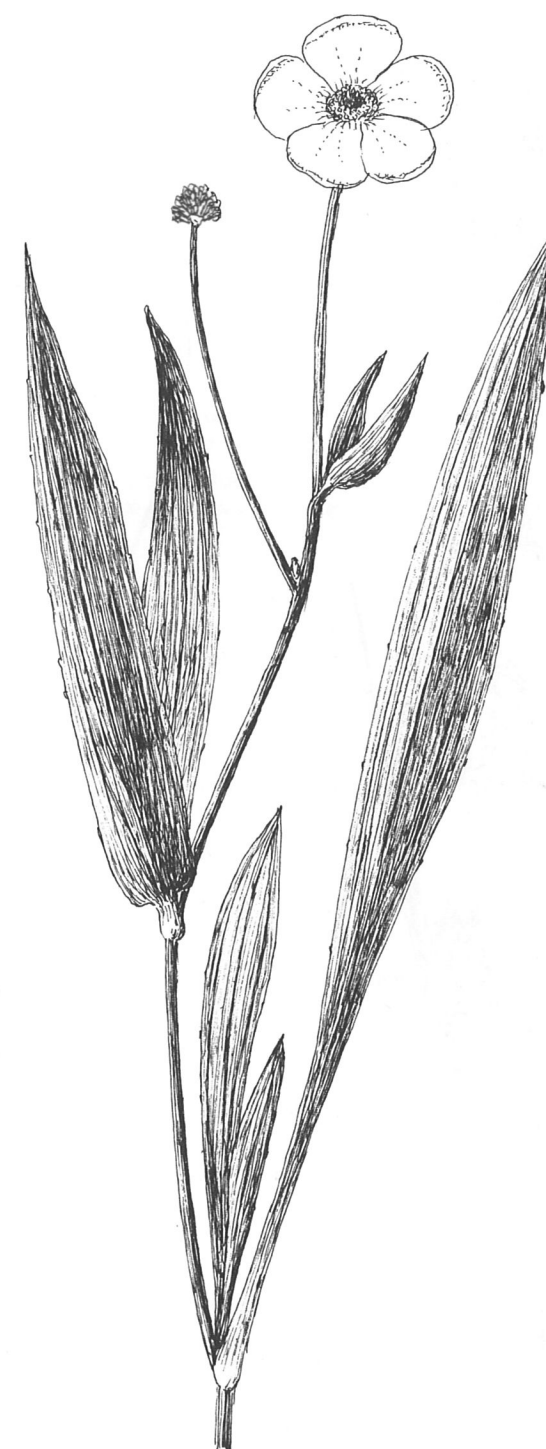
Hvid Åkande (var. occidentális Ostf.)



Kær- Svovlrod

Peplis portula L. Koch 1862. Aldrig senere genfundet.	Vandportulak
Peusedanum palustre (L.) Moench Meget almindelig i gravområderne.	Kær-Svovlrod
Philadelphus coronarius L. Forvildet ved sti 6.	Uægte Jasmin
Phleum pratense L. Engen i A og langs vejene 1, 3 og 5.	Eng-Rottehale
Phragmites australis (Cav.) Trin ex Steud. Særdeles almindelig i gravsystemerne.	Tagrør
Picea abies (L.) H.Karst. Større eller mindre plantninger i de fleste områder. Et par af dem nylig afdrevet.	Rødgran
Picea sitchensis (Bong.) Carr. Område C syd samt G.	Sitkagran
Pimpinella saxifraga L. Kun langs vej 1.	Alm. Pimpinelle
Pinus silvestris L. Enkelteksemplarer i de fleste områder. En del selv- såning i lyngområderne.	Skov-Fyr
Plantago lanceolata L. Ved vej 1 og 3.	Lancet-Vejbred
Plantago major L. Vejene 2 og 3. ssp.pleiosperma Pilg. Engen i område A og vejene 1, 2 og 3.	Glat Vejbred Tandet Vejbred
Poa annua L. Vejene 1, 2 og 3. Også var. reptans Hauskn.	Enårig Rapgræs
Poa compressa L. Trafikindslæbt til vej 1.	Fladstrået Rapgræs
Poa nemoralis L. Vejene 1 og 3, område B syd og østrand i D.	Lund-Rapgræs
Poa pratensis ssp.angustifolia (L.) Gaud. Vejene 1 og 6.	Smalbladet Rapgræs
Poa subcoerulea Sm. På engen i område A og langs veje.	Blågrøn Rapgræs
Poa trivialis L. På engen i A og hyppig langs vejene.	Alm. Rapgræs
Polygonatum multiflorum (L.) All. Få eksemplarer i områderne A, B, C og H.	Stor Konval
Polygonum aequale Lindm. Vej 1.	Vej-Pileurt
Polygonum convolvulus L. Indslæbt på foderplads i H og til sti 6.	Snerle-Pileurt
Polygonum lapathifolium L. Indslæbt til sti 7.	Bleg Pileurt
Polygonum persicaria L. Indslæbt til sti 6.	Fersken-Pileurt
Populus x canescens (Ait.) Sm. Område A.	Grå Poppel

Populus nigra L. Østranden i område D.	Sort Poppel
Populus tremula L. Særdeles almindelig overalt i mosen.	Bævreasp
Populus trichocarpa T.Gr. ex Hook Plantet omkring den tidligere losseplads.	Søjle-Poppel
Potamogeton natans L. Temmelig almindelig i de store grave.	Svømmende Vandaks
Potentilla anserina L. På engen i område A og på flere veje og stier.	Gåse-Potentil
Potentilla erecta (L.) Rausch Almindelig mellem Lyngen og i gravområder.	Tormentil
Potentilla reptans L. Vejene 1 og 3 samt sti 8.	Krybende Potentil
Primula elatior (L.) Hill. Område H nær granplantningen 1979.	Fladkravet Kodriver
Prunella vulgaris L. Engen i område A og på vej 3.	Alm. Brunelle
Prunus avium (L.) Moench Ret hyppig i områderne A og C, sjældnere mod nord.	Fugle-Kirsebær
Prunus cerasifera Ehrh. Forvildet ved vejene 1 og 5 og midt i område D.	Mirabel
Prunus padus (L.) Delarbre En del steder langs SV-randen og ved stierne 6 og 8.	Hæg
Prunus spinosa L. Alm. langs mosens østrand. Desuden ved vejene 2 og 3.	Slåen
Pyrola minor L. Tre steder i få eksemplarer: B, K syd og H nord.	Liden Vintergrøn
Quercus robur L. Ret hyppig. Mange steder ganske unge eksemplarer.	Alm. Eg
Ranunculus acris L. Engen i A, vejene 1 og 2 samt område B syd.	Bidende Ranunkel
Ranunculus auricomus L. Kun ved sti 7 i A.	Nyrebladet Ranunkel
Ranunculus ficaria L. Almindelig helt mod syd.	Vorterod
Ranunculus flammula L. På engen i A og langs kanalen i C.	Kær-Ranunkel
Ranunculus lingua L. Ved de store grave i område K.	Langbladet Ranunkel X
Ranunculus repens L. Meget alm. i A, B og C samt langs veje og stier.	Lav Ranunkel
Ranunculus sceleratus L. Ved kanalen i B.	Tigger-Ranunkel
Rhamnus cathartica L. Et eksemplar ved sti 6 nordligst I G 1977.	Vrietorn
Rhinanthus serotinus (Schönh.) Oborny Grave i område K og sti 6 nord.	Stor Skjaller



Langbladet Ranunkel



Avneknippe



Hvid Næbfrø

Rhynchospora alba (L.) Vahl.	Hvid Næbfrø X
Grave mod nord i område L. 1978 i	mængde.
Ribes nigrum L.	Solbær
Hyppig i område B syd.	
Ribes rubrum L.	Ribs
Område C, vej 2 og sti 6 nord.	
Ribes uva-crispa L.	Stikkelsbær
Fundet fuglespredt 5 steder.	
Roegneria canina (L.) Nevski	Hunde-Kvik
Kun et sted ved lille sti i område B.	
Rorippa amphibia (L.) Bess.	Vand-Peberrod
Fåtalig i grave i L og K samt i grøft ved sti 8.	
Rosa canina (L.)Crep. ssp. canina	Hunderose
Ret hyppig langs skovbrynene og ved veje.	
Rosa canina (L.)Crep. ssp. dumetorum (thuill.)M.et K.	
Et par steder ved sti 6 og ved østenden af kanalen.	
Rubus caesius L.	Korbær
Alm. i områderne B og C. endvidere vej 3 og sti 6.	
Rubus caesius x idaeus er fundet ved sti 6.	
Rubus idaeus L.	Hindbær
Almindelig i skovpartierne.	
Rubus laciniatus Willd.	Fliget Brombær
Ved sti 8 1976.	
Rubus nessensis W.Holl.	Brombær
Plantet ved vejkryds på vej 5.	
Rubus plicatus Whe og N.	Brombær
Almindelig langs veje.	
Rumex acetosa L.	Alm. Syre
Især langs stierne 6 og 7.	
Rumex acetosella L.	Rødknæ
Langs veje og i to afdrevne granområder.	
Rumex crispus L.	Kruset Skræppe
Ved vejene 3 og 4.	
Rumex hydrolapathum Huds.	Vand-Skræppe
Hist og her i gravsystemer og randgrøfter.	
Rumex obtusifolius L.	Butbladet Skræppe
Ved vej 2 og stierne 6 og 7.	
Salix alba L.	Hvid Pil
Ved sti 7 i område A.	
Salix aurita L.	Øret Pil
Hist og her på balke i gravområderne.	
Salix caprea L.	Selje-Pil
Område B syd, vej 5 og sti 6.	
Salix cinerea L.	Grå Pil
Særdeles almindelig i alle gravområder.	
Salix lanceolata Fr.	Lancet-Pil
Hegn ved sti 6 syd.	
Salix myrsinifolia Sal.	Sort Pil
Sumpen i område A 1977. Ny for Falster.	

Salix pentandra L. Hegn ved sti 6 syd.	Femhannet Pil
Salix repens L. Omkring grave mod syd.	Krybende Pil
Salix rosmarinifolia (L.) Hartm. Er ikke genfundet.	Rosmarin-Pil
Salix viminalis L. Langs sti 6 mod syd.	Bånd-Pil
Sambucus nigra L. Alm. mod syd i A, B, C samt langs mosens østrand.	Alm. Hyld
Sanicula europaea L. Et eksemplar ved grøft langs sti 8 1976.	Sanikel
Scirpus caespitosus L.ssp.caespitosus Sydøsthjørne af område G 1977.	Tue-Kogleaks
Scirpus maritimus L. Få eksemplarer i sumpen i A.	Strand-Kogleaks
Scirpus silavticus L. Syd for kanalen i område C øst.	Skov-Kogleaks
Scirpus tabernaemontani C.C.Gmel. Grave i områderne F og L syd.	Blågrøn Kogleaks
Scrophularia nodosa L. Vejene 2 og 3. Sti 6 og 7 samt område D.	Knoldet Brunrod
Scutellaria galericulata L. Sumpen i A, grave i B, E og K. Sti 6.	Alm. Skjolddrager
Selinum carvifolia L. Tre steder i områderne B og C.	Seline
Senecio palustris (L.) Hook Koch 1862 og L.Kring 1910-15. Ikke genfundet.	Kær-Fnokurt
Senecio silvaticus L. De to granrydninger og ved sti 6.	Skov-Brandbæger
Senecio vulgaris L. Granrydningen i område K.	Alm. Brandbæger
Sium latifolium Grave i A, B og K. Kanalen i B og C samt grøfter.	Bredbladet Mærke
Solanum dulcamara L. Meget almindelig i områderne A,B, og C og mod SV i K.	Bittersød Natskygge
Sonchus oleraceus L. Indslæbt til vej 1.	Alm. Svinemælk
Sorbus aucuparia L. Almindelig i alle områder.	Alm. Røn
Sorbus intermedia (Ehrh.) Pers. Enkelte eksemplarer i B, C, D, G, H og K.	Selje-Røn
Sparganium minimum (Hartm.) Wallr. Grave i E, G, H og L. Hyppigst i L.	Spød Pindsvineknop
Spiraea x billardii Hering Vej 1 ved første sidevej og vej 5 (sammen med Vinca)	Spiraea
Stachys palustris L. Vej 1 syd og område K.	Kær-Galtetand
Stachys silvatica L. Sumpe i område C og ved vej 1 samt sti 7.	Skov-Galtetand

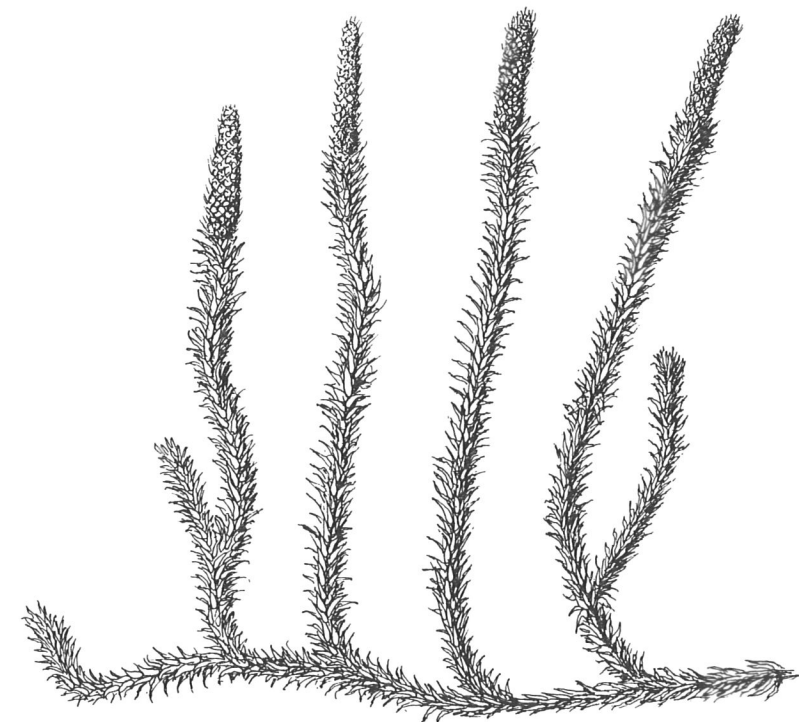
Stellaria alsine Grimm Sti 6 i hjulspor.	Sump-Fladstjerne
Stellaria aquatica (L.) Scop. Langs vejene 1 og 5 syd.	Kløvkrone
Stellaria graminea L. Engen i område A, vejene 1 og 3 samt sti 6.	Græsbladet Fladstjerne
Stellaria holostea L. Hist og her langs vejene.	Stor Fladstjerne
Stellaria media (L.) Cyr. Almindelig langs veje og stier.	Fuglegræs
Stellaria palustris Retz. Sumpen i område A og grav i B.	Kær-Fladstjerne
Stratiotes aloides L. Grav i område A (forsvundet vinteren 1978/79) Gammel grav i område H 1979.	Krebseklo
Succisa pratensis Moench Hist og her langs tørvegrave i A, B, L og K.	Djævelsbid
Symphytum x uplandicum Nym. Forvildet ved vej 1.	Foder-Kulsukker
Thalictrum flavum L. Engen og sumpen i område A og i B og C syd.	Gul Frøstjerne
Tilia x vulgaris Hayne Gærde ved tidligere losseplads i A.	Park-Lind
Torilis japonica (Houtt.) DC. Kun ved vej 3.	Hvas Randfrø
Tragopogon pratensis L. Ved vej 1 i 1976.	Eng-Gedeskæg
Trientalis europaea L. Koch 1862. Ikke genfundet.	Skovstjerne
Trifolium dubium Sibth. Vejene 3 og 7.	Fin Kløver
Trifolium medium L. Ved vej 1.	Bugtet Kløver
Trifolium pratense L. Ved vej 3.	Rød Kløver
Trifolium repens L. Engen i område A og vejene 2 og 3.	Hvid Kløver
Tussilago farfara L. Engen i område A og vejene 3 og 5.	Følfod
Typha angustifolia L. Alm. i alle større grave.	Smalbladet Dunhammer
Typha latifolia L. Alm. i alle større grave.	Bredbladet Dunhammer
Ulmus glabra Huds. Enkelteksemplarer ved vejene 3 og 5 samt sti 6 og 7.	Skov-Ælm
Urtica dioeca L. Alm. i områderne B og C samt langs vejkanter.	Stor Nælde
Utricularia minor L. Grave i områderne B, F og L.	Liden Blærerod

<i>Utricularia vulgaris</i> L.	Alm. Blærerod
Hyppig i K og L, fåtallig i A og B.	
<i>Vaccinium myrtillus</i> L.	Blåbær
Koch 1862. En lille bestand midt i område F 1979.	
<i>Vaccinium uliginosum</i> L.	Mose-Bølle
Koch 1862. Ikke genfundet.	
<i>Vaccinium vitis-idaea</i> L.	Tyttebær
Nær vej 1 og 5. To steder i D og et sted i H.	
<i>Valeriana dioeca</i> L.	Tvebo Baldrian
Langs kanalen og ved grav i K.	
<i>Valeriana officinalis</i> L.	Læge-Baldrian
Et eksemplar ved sti langs grav i område K 1979.	
<i>Verbascum thapsus</i> L.	Filtbladet Kongelys
Affaldsbunke ved sti 2.	
<i>Veronica arvensis</i> L.	Mark-Ærenpris
Engen i mråde A og afdrevet granskov i K.	
<i>Veronica beccabunga</i> L.	Tykbladet Ærenpris
I grøft ved sti 7.	
<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Tveskægget Ærenpris
Ret hyppig langs veje.	
<i>Veronica hederifolia</i> L.ssp. <i>hederifolia</i>	Vedbend-Ærenpris
Kun ved vej 1 syd.	
<i>Veronica officinalis</i> L.	Læge-Ærenpris
Smuk bevoksning ved grøft midt i område K.	
En enkelt plante i birkeskov i område A. Begge 1979.	
<i>Veronica scutellata</i> L.	Smalbladet Ærenpris
Koch 1862. Engen og sumpen i område A 1979.	
Her også noteret var. <i>villosa</i> Schum.	
<i>Veronica serpyllifolia</i> L.	Glat Ærenpris
Engen i område A på myretue.	
<i>Viburnum opulus</i> L.	Kvalkved
Temmelig almindelig.	
<i>Vicia cracca</i> L.	Muse-Vikke
Stierne 6 og 7, område K og sump i C.	
Sidste sted som var. <i>latifolia</i> Neil.	
<i>Vicia hirsuta</i> (L.) S.F.Gray	Tofrøet Vikke
Skovsump i område C.	
<i>Vicia sepium</i> L.	Gærde-Vikke
Område B, vej 3 og stierne 6 og 7.	
<i>Vicia tetrasperma</i> (L.) Schreb.	Tadder-Vikke
Skovsump i C.	
<i>Vinca minor</i> L.	Liden Singrøn
Ved vej 5 med haveaffald, som måske er brugt til udbedring af vejen.	
<i>Viola arvensis</i> Murr.	Ager-Stedmoderblomst
Afdrevet granolantning i K.	
<i>Viola canina</i> L.	Hunde-Viol
Ved kanalen i C 1977.	

<i>Viola epipsila</i> Ledeb.	Tørve-Viol
Koch 1862. Ikke genfundet.	
<i>Viola odorata</i> L.	Marts-Viol
Ved stierne 5 og 7.	
<i>Viola palustris</i>	Eng-Viol
Meget store bevoksninger i A og K. Mindre områder i B og L samt ved sti 6.	
<i>Viola riviniana</i> Rchb.	Krat-Viol
Kun ved vej 2.	

Foranstående fortegnelse rummer ialt 379 arter fra Horreby Lyng. 29 arter, som tidligere er fundet af Koch er ikke genfundet. I 1980 findes der således 348 arter (og vel endnu et par oversete).

Lad mig gentage, at jeg vil være taknemmelig for meddelelse om genfund af nogle af de forsvundne eller om fund af helt nye arter.



Femradet Ulvefod